

KOMISJA EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 23.11.2011
KOM(2011) 788 wersja ostateczna

2011/0371 (COD)

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

ustanawiające „ERASMUS DLA WSZYSTKICH”

Program UE na rzecz kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

{SEK(2011) 1402 wersja ostateczna}

{SEK(2011) 1403 wersja ostateczna}

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

W czerwcu 2010 r. Rada Europejska zatwierdziła strategię „Europa 2020” – plan reform mający pomóc Europie w wyjściu z kryzysu i uczynić ją silniejszą dzięki skoordynowanej, kompleksowej strategii na rzecz inteligentnego, trwałego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu.

Kształcenie i szkolenie są fundamentem strategii „Europa 2020” na rzecz inteligentnego, trwałego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu oraz zintegrowanych wytycznych dla polityki gospodarczej i polityki zatrudnienia państw członkowskich¹. Zapewne żadne z założeń strategii „Europa 2020” i jej głównych celów nie zostanie osiągnięte bez dużych inwestycji w kapitał ludzki. Pięć spośród przewodnich inicjatyw strategii „Europa 2020” zależy od modernizacji kształcenia i szkolenia: „Mobilna młodzież”, Program na rzecz nowych umiejętności i zatrudnienia oraz Europejska agenda cyfrowa, Unia innowacji i platforma współpracy w zakresie walki z ubóstwem.

W komunikacie „Budżet z perspektywy »Europy 2020«”² Komisja zwraca uwagę na fakt, że można zwiększyć wsparcie ze strony Unii na rzecz kształcenia i szkolenia, aby podnieść poziom umiejętności obywateli i pomóc w rozwiązywaniu problemu wysokiego bezrobocia wśród młodzieży, z jakim boryka się wiele państw członkowskich. Komisja podkreśla również, że w swoich działaniach zewnętrznych będzie koncentrować się na propagowaniu i obronie wartości Unii za granicą, na promowaniu wsparcia dla procesów przejściowych i demokratycznych oraz planowaniu zewnętrznego wymiaru polityki wewnętrznej.

2. WYNIKI KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI ORAZ OCENY SKUTKÓW

Konsultacje

Od początku 2010 r. do połowy 2011 r. miały miejsce zakrojone na szeroką skalę konsultacje społeczne oraz konsultacje z zainteresowanymi stronami w dziedzinie kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu.

W odniesieniu do **kształcenia, szkolenia i młodzieży** można dostrzec dużą zbieżność poglądów wśród różnych zainteresowanych grup, z którymi się konsultowano, a wspólne elementy przedstawionych uwag można podsumować w następujący sposób:

- bardzo pozytywna ocena wyników osiągniętych w ramach programów „Uczenie się przez całe życie”, „Młodzież w działaniu” i Erasmus Mundus;

¹ COM(2010)2020 wersja ostateczna z 3.3.2010 r.

² COM(2011)500 wersja ostateczna z 29.6.2011 r.

- potrzeba wypracowania bardziej zintegrowanego podejścia, obejmującego różne sektory kształcenia i inne programy związane z młodzieżą, jak i różne istniejące programy Unii dotyczące szkolnictwa wyższego, bez względu na to, czy mają one wymiar wewnątrz europejski (Erasmus), światowy (Erasmus Mundus), regionalny (Tempus, Alfa, Edulink) czy dwustronny (np. współpraca ze Stanami Zjednoczonymi i Kanadą);
- potrzeba ustanowienia silniejszych powiązań między zmianami polityki a działaniami wspieranymi w ramach programu;
- znaczenie dalszego nacisku na jakość, w szczególności w szkolnictwie wyższym w Unii i poza nią;
- znaczenie utrzymania instrumentów Unii mających na celu wspieranie zarówno formalnego, jak i pozaformalnego uczenia się młodzieży oraz potrzeba poprawy w zakresie uznawania efektów uczenia się;
- potrzeba administracyjnego uproszczenia i usprawnienia działań i priorytetów;
- potrzeba poprawy widoczności programu.

W odniesieniu do **sportu** najważniejsze kwestie podkreślane przez zainteresowane strony można podsumować w następujący sposób:

- niedostateczna dostępność sportu i aktywności fizycznej na wszystkich szczeblach kształcenia;
- niedostateczne uznawanie wolontariatu w sporcie;
- doping jako główne zagrożenie uczciwości w zawodach sportowych;
- brak przywiązywania wagi do społecznej wartości sportu w odróżnieniu od jego aspektów komercyjnych;
- presja komercyjna zagrażająca pierwotnemu duchowi sportu opartemu na zasadach *fair play*.

Wyniki oceny skutków

Funkcjonowanie trzech istniejących programów w dziedzinie kształcenia, szkolenia i młodzieży (mianowicie „Uczenie się przez całe życie”, „Młodzież w działaniu” i Erasmus Mundus), a w przypadku sportu funkcjonowanie działań przygotowawczych przegłosowanych przez władzę budżetową, zostało poddane czterem ocenom skutków.

Biorąc pod uwagę podobieństwo celów, podstaw prawnych i kompetencji Unii w tych dziedzinach, w każdej ocenie skutków uwzględnia się podobne warianty: przerwanie istniejących działań lub programów; kontynuowanie ich w obecnej formie; znaczne wzmocnienie podejścia strategicznego; oraz przekształcenie

programów „Uczenie się przez całe życie”, „Młodzież w działaniu” i Erasmus Mundus w jednolity usprawniony program.

Preferowanym wariantem, ustalonym w każdej z czterech ocen skutków, jest połączenie dotychczasowych inicjatyw w jednolity program, co jest zgodne z komunikatem Komisji w sprawie wieloletnich ram finansowych przyjętym w dniu 29 czerwca 2011 r. Wariant ten może okazać się najbardziej spójny i opłacalny z czterech następujących powodów:

- wychodzi naprzeciw potrzebie zwiększonego inwestowania Unii w kształcenie i szkolenie w okresie kryzysu finansowego i gospodarczego, ponieważ rozwijająca się gospodarka zależy od dopływu wysoko wykwalifikowanych pracowników i od mobilizowania umiejętności i kompetencji bezrobotnych;
- w jego ramach wspierane są i rozwijane działania, w przypadku których w obecnych programach stwierdzono najwyższą europejską wartość dodaną i najsilniejszy efekt mnożnikowy, oraz które wywierają wymierny wpływ na europejskie systemy kształcenia i szkolenia, prowadząc zatem do znacznie zwiększonego zwrotu z inwestycji;
- koncentracja wysiłków w ramach nowej usprawnionej struktury programu umożliwi większą synergię istniejących programów i różnych sektorów kształcenia, co wzmocni podejście oparte na uczeniu się przez całe życie w kształceniu oraz zwiększy spójność i dostęp do potencjalnych beneficjentów dzięki usprawnionemu zestawowi najważniejszych działań przekrojowych;
- poza współpracą między samymi instytucjami edukacyjnymi wariant ten pozwala na większą koncentrację na istotnym znaczeniu, jakie mają kształcenie i kapitał ludzki dla innowacji dzięki promowaniu partnerstw uczelni i przedsiębiorstw, ukierunkowaniu na doskonałość w nauczaniu i uczeniu się, zatrudnieniu i przedsiębiorczości;
- poza tym wiąże się on z racjonalizacją i uproszczeniem procedur świadczenia usług i zarządzania nimi, zapewniając duże możliwości w zakresie ograniczania kosztów wdrażania w porównaniu z sumą kosztów wdrażania bieżących programów (tj. programów „Uczenie się przez całe życie”, „Młodzież w działaniu” oraz programów współpracy w sektorze szkolnictwa wyższego z państwami trzecimi).

Uproszczenie

W kontekście wieloletnich ram finansowych jednym z priorytetów programu jest nacisk na usprawnienie, uproszczenie i przydzielanie funduszy w oparciu o efektywność. Podejście to jest stosowane w programie „Erasmus dla wszystkich” dzięki zastosowaniu do niego zasad rozporządzenia finansowego.

Ograniczona zostanie liczba działań wspieranych w ramach programu. W celu zwiększenia efektywności w większym stopniu wykorzystywane będą zryczałtowane dotacje; na przykład taki udany instrument, jak zryczałtowane dotacje na mobilność studentów w ramach programu Erasmus, będzie wykorzystywany powszechnie na

potrzeby działań związanych z mobilnością. Agencje krajowe nie będą już zarządzać mobilnością indywidualną, co zmniejszy obciążenie administracyjne.

Agencje krajowe staną się głównym punktem obsługi w odniesieniu do działań związanych z mobilnością edukacyjną, otwartych dla młodych ludzi, bez względu na to, czy uczestniczą w programach jako studenci, stażyści czy wolontariusze. Zwiększona zostanie także łatwość w obsłudze dla uczestniczących w programie instytucji edukacyjnych na poziomie międzynarodowym dzięki zintegrowaniu zasadniczo odmiennych programów współpracy międzynarodowej.

3. ASPEKTY PRAWNE WNIOSKU

Podstawą programu „Erasmus dla wszystkich” – jednolitego programu w dziedzinie kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu – są cele określone w art. 165 i 166 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) oraz zasada pomocniczości.

W art. 165 TFUE Unia Europejska wzywana jest do działania, przez które „przyczynia się do rozwoju edukacji o wysokiej jakości, poprzez zachęcanie do współpracy między państwami członkowskimi oraz, jeśli jest to niezbędne, poprzez wspieranie i uzupełnianie ich działalności, w pełni szanując odpowiedzialność państw członkowskich za treść nauczania i organizację systemów edukacyjnych, jak również ich różnorodność kulturową i językową”.

Artykuł 166 stanowi, że „Unia urzeczywistnia politykę kształcenia zawodowego, która wspiera i uzupełnia działanie państw członkowskich, w pełni szanując odpowiedzialność państw członkowskich za treść i organizację kształcenia zawodowego”.

W obu artykułach stwierdzono, że Unia i państwa członkowskie sprzyjają współpracy z państwami trzecimi oraz z organizacjami międzynarodowymi właściwymi w dziedzinie edukacji i sportu (art. 165 ust. 3) i kształcenia zawodowego (art. 166 ust. 3).

Jak podkreślono w ocenach okresowych programów „Uczenie się przez całe życie”, „Młodzież w działaniu” i Erasmus Mundus, europejska wartość dodana programu wynika z innowacyjnego i transnarodowego charakteru podejmowanych działań oraz produktów i partnerstw, które program ten pomaga rozwijać w całej Europie. Zachęcanie do skutecznego współdziałania systemów kształcenia i szkolenia państw członkowskich oraz współpracy w dziedzinie młodzieży i sportu pomogłoby w określeniu i wdrożeniu polityk i praktyk, które są skuteczne, oraz zachęciłoby do uczenia się od siebie nawzajem.

W odniesieniu do przyjmowania środków wykonawczych, w szczególności dotyczących przydziału funduszy, w rozporządzeniu przewidziano stosowanie procedury sprawdzającej zgodnie z przepisami określonymi w art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011. Decyzje dotyczące selekcji będą przesyłane do Parlamentu Europejskiego i Komitetu w celach informacyjnych.

W rozporządzeniu wprowadzono również przekazywanie uprawnień w oparciu o art. 290 TFUE. Wykorzystanie tego nowego instrumentu prawnego ograniczone jest do

zmiany przepisów odnoszących się do kryteriów efektywności oraz do działań, którymi zarządzają agencje krajowe.

Doświadczenie zdobyte w poprzednich programach wskazuje, że podczas trwania programu konieczna może się okazać zmiana przepisów zawartych w art. 13 ust. 7 i art. 22 ust. 2 dotyczących kryteriów wykonania i działań zarządzanych przez agencje krajowe. Brak elastyczności programów „Uczenie się przez całe życie”, „Młodzież w działaniu” i Erasmus Mundus oraz brak narzędzi pozwalających dostosować program do zmieniających się potrzeb naszego społeczeństwa zostały skrytykowane przez najważniejsze zainteresowane strony z przedmiotowych dziedzin.

Opinia państw członkowskich została należycie uwzględniona w drodze systematycznych konsultacji z ekspertami. Konsultacje zostaną rozszerzone na ekspertów wyznaczonych przez Parlament Europejski w celu zapewnienia dużego stopnia reprezentatywności. W stosownych przypadkach Komisja skonsultuje się również z odpowiednimi zainteresowanymi stronami z przedmiotowych dziedzin.

4. WPLYW NA BUDŻET

We wniosku Komisji w sprawie wieloletnich ram finansowych na lata 2014-2020 przewiduje się kwotę 17 299 000 000 EUR (w cenach bieżących) na jednolity program na rzecz kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu oraz dodatkową kwotę pochodzącą z instrumentów działu 4, wynoszącą 1 812 100 000 EUR (w cenach bieżących).

Minimalne przydziały środków w podziale na sektory

Aby poziomy finansowania przydzielone najważniejszym kategoriom zainteresowanych stron i beneficjentów nie zostały obniżone poniżej poziomów zagwarantowanych przez programy „Uczenie się przez całe życie”, „Młodzież w działaniu” i Erasmus Mundus na lata 2007-2013, wdrażanie programu nie może spowodować obniżenia przydziałów na główne sektory poniżej następujących wartości:

- szkolnictwo wyższe: 25 %
- kształcenie i szkolenie zawodowe oraz uczenie się dorosłych: 17 %, w tym uczenie się dorosłych: 2 %
- kształcenie szkolne: 7 %
- młodzież: 7 %

5. STRESZCZENIE ROZPORZĄDZENIA

W rozporządzeniu ustanowiono przepisy w sprawie nowego jednolitego programu obejmującego kształcenie, szkolenie, młodzież i sport o nazwie „Erasmus dla wszystkich”. Wykorzystując powszechne uznanie programu sektorowego Erasmus, program ten jest ukierunkowany na wspieranie wszystkich sektorów kształcenia (mianowicie szkolnictwa wyższego, kształcenia i szkolenia zawodowego oraz

uczenia się dorosłych, kształcenia szkolnego i młodzieży) w perspektywie uczenia się przez całe życie.

Program „Erasmus dla wszystkich” koncentruje się na trzech rodzajach najważniejszych działań, mianowicie: na transnarodowej i międzynarodowej mobilności edukacyjnej studentów, młodzieży, nauczycieli i pracowników; na współpracy na rzecz innowacji i dobrych praktyk między instytucjami kształcącymi, a także współpracy z organami działającymi na rzecz młodzieży i wsparciu programów politycznych, oraz wsparciu budowania potencjału w państwach trzecich, w tym w państwach objętych procesem rozszerzenia, ze szczególnym uwzględnieniem państw sąsiadujących i międzynarodowego dialogu politycznego.

Zgodnie z komunikatem „Budżet z perspektywy »Europy 2020«” program „Erasmus dla wszystkich” połączy istniejące programy międzynarodowe (Erasmus Mundus, Tempus, Edulink i Alfa) i programy współpracy z państwami uprzemysłowionymi. W tym celu budżet programu zostanie uzupełniony alokacjami finansowymi pochodzącymi z różnych instrumentów współpracy zewnętrznej. Fundusze zostaną udostępnione na podstawie dwóch wieloletnich alokacji obejmujących odpowiednio 4 i 3 lata w celu zapewnienia stabilności i przewidywalności. Alokacje te powinny odzwierciedlać priorytety działań zewnętrznych UE, w tym, w stosownych przypadkach, cele rozwoju. W przypadku nastąpienia istotnych nieprzewidzianych okoliczności lub ważnych zmian politycznych można je dostosować w celu uwzględnienia poważnych zmian priorytetów polityki.

Doskonałości w nauczaniu i badaniach naukowych w badaniach europejskich poświęcono osobny artykuł na temat działań „Jean Monnet”. Jeden z rozdziałów dotyczy sportu ze szczególnym naciskiem na walkę z dopingiem, przemocą i rasizmem oraz na wspieranie transnarodowych działań mających na celu promowanie właściwego zarządzania organizacjami sportowymi.

Wprowadza się nowy instrument finansowy – system gwarancji kredytowych – umożliwiający studentom podjęcie studiów magisterskich w innym państwie Europy. Zdobyć funduszy na takie studia jest obecnie utrudnione, gdyż często nie ma możliwości przenoszenia krajowych stypendiów i kredytów za granicę, bądź nie można ich uzyskać w celu sfinansowania studiów magisterskich, zaś kredyty udzielane przez banki prywatne są bardzo drogie. Aby przezwyciężyć te problemy, UE będzie udzielać częściowej gwarancji instytucjom finansowym (bankom lub agencjom udzielającym kredytów studenckich), które zgodzą się na oferowanie kredytów, na warunkach korzystnych dla studentów, na sfinansowanie studiów magisterskich w innych państwach uczestniczących.

Program będzie zarządzany zgodnie z zasadą zarządzania pośredniego. Państwa członkowskie i Komisja będą dzieliły odpowiedzialność między siebie. Agencje krajowe będą ponosiły odpowiedzialność za przeważającą część środków, z których większość będzie przydzielona na działania w zakresie mobilności i na współpracę. Komisja przekaże agencji wykonawczej zarządzanie większymi projektami w zakresie współpracy, wsparciem w zakresie polityki, siecią Eurydice, jak również działaniami „Jean Monnet” i sportem. Komisja może zatem, w oparciu o analizę kosztów i korzyści, wykorzystać istniejącą agencję wykonawczą na potrzeby

wdrażania programu „Erasmus dla wszystkich” w latach 2014–2020, zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 58/2003³ z dnia 19 grudnia 2002 r. ustanawiającym statut agencji wykonawczych, którym zostaną powierzone niektóre zadania w zakresie zarządzania programami wspólnotowymi.

³ Dz.U. L 11 z 16.1.2003, s. 1.

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

ustanawiające „ERASMUS DLA WSZYSTKICH”

Program UE na rzecz kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 165 ust. 4 i art. 166 ust. 4,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego⁴,

uwzględniając opinię Komitetu Regionów⁵,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W komunikacie „Budżet z perspektywy »Europy 2020«” z dnia 29 czerwca 2011 r.⁶ Komisja wzywa do przyjęcia jednolitego programu w dziedzinie kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu, obejmującego międzynarodowe aspekty szkolnictwa wyższego, łączącego programy: „Uczenie się przez całe życie” ustanowiony decyzją nr 1720/2006/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 listopada 2006 r.⁷, „Młodzież w działaniu” ustanowiony decyzją nr 1719/2006/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 listopada 2006 r.⁸, Erasmus Mundus ustanowiony decyzją nr 1298/2008/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 grudnia 2008 r.⁹, ALFA III ustanowiony rozporządzeniem nr 1905/2006/WE z dnia 18 grudnia 2006 r.¹⁰, a także TEMPUS i EDULINK, w celu zapewnienia większej skuteczności,

⁴ Dz.U. C [...] z [...], s. [...].

⁵ Dz.U. C [...] z [...], s. [...].

⁶ COM(2011)500 wersja ostateczna z 29.6.2011

⁷ Dz.U. L 327 z 24.11.2006, s. 45.

⁸ Dz.U. L 327 z 24.11.2006, s. 30.

⁹ Dz.U. L 340 z 19.1.2008, s. 83.

¹⁰ Dz.U. L 378 z 27.12.2006, s. 41.

silniejszego ukierunkowania strategicznego i synergii między różnymi aspektami programu. Dodatkowo proponuje się, by sport stał się częścią tego jednolitego programu.

- (2) W okresowym sprawozdaniu z oceny istniejących programów „Uczenie się przez całe życie”, „Młodzież w działaniu” i Erasmus Mundus oraz w ramach konsultacji społecznych w sprawie przyszłości działań Unii w dziedzinie kształcenia, szkolenia i młodzieży oraz szkolnictwa wyższego ujawniono silną i pod niektórymi względami rosnącą potrzebę dalszej współpracy i mobilności w tych dziedzinach na szczeblu europejskim. W sprawozdaniach z oceny podkreślano znaczenie stworzenia ściślejszego związku pomiędzy programami i polityką Unii w dziedzinie kształcenia, szkolenia i młodzieży, wyrażano potrzebę takiego organizowania działań Unii, by odpowiadały one lepiej paradygmatowi uczenia się przez całe życie, a także wzywano do przyjęcia prostszego, bardziej przyjaznego dla odbiorcy i elastyczniejszego podejścia do realizacji tych działań oraz zakończenia rozdrobnienia międzynarodowych programów współpracy w zakresie szkolnictwa wyższego.
- (3) Powszechne uznanie opinii publicznej w państwach członkowskich i w uczestniczących państwach trzecich nazwy „Erasmus” za synonim mobilności osób uczących się w Unii wymaga szerszego stosowania tej nazwy przez najważniejsze sektory objęte programem.
- (4) Konsultacje społeczne w sprawie strategicznych wyborów Unii dotyczących wdrażania nowych kompetencji Unii w dziedzinie sportu i sprawozdanie z oceny działań przygotowawczych w dziedzinie sportu dostarczyły użytecznych wskazówek na temat obszarów priorytetowych w zakresie działań Unii i zilustrowały wartość dodaną, którą Unia może wnieść, wspierając działania mające na celu generowanie i rozpowszechnianie doświadczeń i wiedzy na temat różnych zagadnień dotyczących sportu na szczeblu europejskim oraz dzielenie się nimi.
- (5) Europejska strategia na rzecz inteligentnego, trwałego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu („Europa 2020”) określa strategię wzrostu Unii na nadchodzącą dekadę jako wsparcie inteligentnego, trwałego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu, ustanawiając pięć ambitnych celów, które należy osiągnąć do 2020 r., w szczególności w dziedzinie kształcenia w celu obniżenia wskaźnika przedwczesnego zakończenia nauki poniżej 10 % i w celu umożliwienia co najmniej 40 % 30-34-latków ukończenie kształcenia wyższego¹¹. Strategia obejmuje również inicjatywy przewodnie, w szczególności programy „Mobilna młodzież”¹² i „Program na rzecz nowych umiejętności i zatrudnienia”¹³.
- (6) W dniu 12 maja 2009 r. Rada Unii Europejskiej wezwała do przyjęcia strategicznych ram europejskiej współpracy w dziedzinie kształcenia i szkolenia (ET 2020) ustanawiających cztery cele strategiczne, mając na celu reakcję na wyzwania, które nadal istnieją w zakresie tworzenia Europy opartej na wiedzy, i doprowadzenie do sytuacji, w której uczenie się przez całe życie stanie się rzeczywistością dla wszystkich.

¹¹ COM(2010)2020 z 3.3.2010.

¹² COM(2010)477 wersja ostateczna z 15.9.2010.

¹³ COM(2010)682 wersja ostateczna z 26.11.2010.

- (7) Zgodnie z art. 8 i 10 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, jak również art. 21 i 23 Karty praw podstawowych, program promuje równouprawienie kobiet i mężczyzn oraz przyczynia się do zwalczania dyskryminacji ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną.
- (8) Program powinien mieć wyraźny międzynarodowy wymiar, w szczególności w odniesieniu do szkolnictwa wyższego, nie tylko w celu podniesienia jakości europejskiego szkolnictwa wyższego dla osiągnięcia ogólniejszych celów ET 2020 i zwiększenia atrakcyjności Unii jako miejsca odbywania studiów, ale również w celu sprzyjania zrozumieniu między ludźmi oraz przyczynienia się do zrównoważonego rozwoju szkolnictwa wyższego w państwach niebędących członkami UE.
- (9) W odnowionych ramach współpracy w dziedzinie młodzieży (2010–2018)¹⁴ należy uznać całą młodzież za zasób społeczeństwa i utrzymać jej prawa do uczestniczenia w kształtowaniu dotyczącej jej polityki, za pomocą ciągłego, ustrukturyzowanego dialogu między osobami odpowiedzialnymi za wyznaczanie kierunków polityki a młodzieżą i organizacjami młodzieżowymi na wszystkich szczeblach.
- (10) W celu wspierania mobilności, sprawiedliwości i podnoszenia poziomu studiów Unia powinna ustanowić europejski instrument gwarancji kredytowych umożliwiający studentom, bez względu na ich pochodzenie społeczne, podjęcie studiów magisterskich w innym państwie uczestniczącym. Instrument ten powinien być dostępny dla instytucji finansowych, które zgodzą się oferować kredyty na sfinansowanie studiów magisterskich w innych państwach uczestniczących na warunkach korzystnych dla studentów.
- (11) Państwa członkowskie powinny czynić starania, aby przyjąć wszystkie odpowiednie środki w celu usunięcia prawnych i administracyjnych przeszkód we właściwym funkcjonowaniu programu. Oznacza to również, że wize dla uczestników należy wydawać bez opóźnień, aby żaden z nich nie stracił części ani całości studiów, programu szkoleniowego lub wymiany oraz aby uniknąć anulowania działań i projektów w zakresie mobilności. Zgodnie z art. 19 dyrektywy Rady 2004/114/WE z dnia 13 grudnia 2004 r. w sprawie warunków przyjmowania obywateli państw trzecich w celu odbywania studiów, udziału w wymianie młodzieży szkolnej, szkoleniu bez wynagrodzenia lub wolontariacie¹⁵ zachęca się państwa członkowskie do tworzenia przyspieszonych procedur przyjmowania.
- (12) W komunikacie „Działania na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia – plan modernizacji europejskich systemów szkolnictwa wyższego” określono ramy, w których Unia Europejska, państwa członkowskie i instytucje szkolnictwa wyższego mogą współpracować w celu zwiększenia liczby absolwentów i poprawy jakości kształcenia, a także po to, by szkolnictwo wyższe i badania naukowe mogły w jak największym stopniu przyczynić się do wyjścia naszych gospodarek i społeczeństw z kryzysu jeszcze silniejszymi.

¹⁴ Dz.U. C 311 z 19.12.2009, s. 1. Rezolucja Rady z dnia 27 listopada 2009 r. w sprawie odnowionych ram europejskiej współpracy na rzecz młodzieży (2010–2018)

¹⁵ Dz.U. L 375 z 23.12.2004, s. 12.

- (13) W deklaracji bolońskiej, podpisanej przez ministrów edukacji 29 państw europejskich w dniu 19 czerwca 1999 r., ustanowiono międzyrządowy proces mający na celu stworzenie „europejskiego obszaru szkolnictwa wyższego”, który wymaga wsparcia na szczeblu Unii.
- (14) W odnowionym procesie kopenhaskim (2011-2020) określono ambitną i globalną wizję polityki w zakresie kształcenia i szkolenia zawodowego w Europie i wezwano do udzielenia wsparcia za pośrednictwem unijnych programów edukacyjnych na rzecz uzgodnionych priorytetów, w tym międzynarodowej mobilności oraz reform wdrażanych przez państwa członkowskie.
- (15) Konieczne jest zwiększenie intensywności i zakresu europejskiej współpracy między szkołami oraz mobilności pracowników szkolnych i uczniów w celu wdrożenia priorytetów określonych w programie europejskiej współpracy w dziedzinie szkolnictwa na miarę XXI wieku¹⁶, mianowicie poprawy jakości kształcenia szkolnego w Unii w dziedzinach rozwoju kompetencji, oraz w celu zwiększenia sprawiedliwości i włączenia społecznego w systemach i instytucjach szkolnictwa, jak również w celu wzmocnienia pozycji zawodu nauczyciela i kadry kierowniczej szkół¹⁷. W tym kontekście szczególne znaczenie należy nadać strategicznym celom, jakimi są ograniczenie przedwczesnego kończenia nauki, poprawa efektywności w zakresie podstawowych umiejętności, zwiększenie udziału we wczesnej edukacji i opiece nad dziećmi i poprawa jej jakości¹⁸, jak również celom dotyczącym podnoszenia kompetencji zawodowych nauczycieli i członków kadry kierowniczej szkół¹⁹ oraz zwiększania szans edukacyjnych dzieci ze środowisk migracyjnych i znajdujących się w trudnych warunkach społeczno-ekonomicznych²⁰.
- (16) Odnowiony europejski program uczenia się dorosłych w rezolucji Rady z dnia [...] r.²¹ ma na celu umożliwienie wszystkim dorosłym rozwoju i poszerzania swoich umiejętności i kompetencji przez całe życie, ze szczególnym uwzględnieniem poprawy oferty skierowanej do wysokiej liczby niewykwalifikowanych Europejczyków, do których odnosi się strategia „Europa 2020”.
- (17) Działania w ramach Europejskiego Forum Młodzieży, krajowych ośrodków informacji o uznawalności dyplomów i okresów studiów (NARIC), sieci Eurydice, Euroguidance i Eurodesk, jak również krajowych służb wsparcia eTwinning, krajowych centrów Europass oraz krajowych biur informacyjnych w państwach sąsiadujących są niezbędne dla realizacji celów programu, w szczególności dzięki regularnemu przekazywaniu Komisji aktualnych informacji dotyczących różnych dziedzin ich działalności oraz dzięki rozpowszechnianiu wyników programu w Unii i uczestniczących państwach trzecich.

¹⁶ COM(2008)425 wersja ostateczna z 3.7.2008

¹⁷ Dz.U. C 319 z 13.12.2008, s. 20. Konkluzje Rady w sprawie szkół na miarę XXI wieku.

¹⁸ Dz.U. C 119 z 28.5.2009, s. 2. Konkluzje Rady w sprawie ET 2020.

¹⁹ Dz.U. C 300 z 12.12.2007, s. 6. Konkluzje Rady w sprawie poprawy jakości kształcenia nauczycieli
Dz.U. C 302 z 12.12.2009, s. 6. Konkluzje Rady w sprawie doskonalenia zawodowego nauczycieli i kadry kierowniczej szkół.

²⁰ Dz.U. C 301 z 11.12.2009, s. 5. Konkluzje Rady w sprawie kształcenia dzieci ze środowisk migracyjnych. Dz.U. C 135 z 26.5.2010, s. 2. Konkluzje Rady w sprawie społecznego wymiaru kształcenia i szkolenia.

²¹ Dz.U. C [...] z [...], s. [...].

- (18) Należy wzmocnić współpracę między programem a organizacjami międzynarodowymi właściwymi w dziedzinie kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu, zwłaszcza z Radą Europy.
- (19) Program powinien przyczyniać się do udoskonalenia studiów w zakresie integracji europejskiej na całym świecie, wspierając w szczególności instytucje o europejskiej strukturze zarządzania, zajmujące się szerokim zakresem obszarów polityki Unii, mające charakter niezarobkowy oraz przyznające uznane stopnie naukowe.
- (20) W komunikacie Komisji „Rozwijanie europejskiego wymiaru sportu”²² z dnia 18 stycznia 2011 r. przedstawiono pomysły Komisji dotyczące działań na szczeblu Unii w dziedzinie sportu po wejście w życie Traktatu lizbońskiego i zaproponowano wykaz konkretnych działań Komisji i państw członkowskich w trzech obszernych rozdziałach: społeczna rola sportu, wymiar gospodarczy sportu oraz organizacja sportu.
- (21) Zwiększona przejrzystość kwalifikacji i kompetencji oraz poszerzone uznawanie narzędzi unijnych powinny ułatwić mobilność w całej Europie w celu uczenia się przez całe życie, co przyczyni się do rozwoju wysokiej jakości kształcenia i szkolenia i ułatwi mobilność w celach zawodowych między państwami oraz sektorami. Umożliwienie młodym studentom (w tym uczestnikom kształcenia i szkolenia zawodowego) dostępu do metod, praktyk i technologii stosowanych w innych państwach pomoże zwiększyć ich zdolność do zatrudnienia w globalnej gospodarce; może to także pomóc w uatrakcyjnieniu zawodów o charakterze międzynarodowym.
- (22) W tym celu zaleca się rozszerzenie zastosowania jednolitych ram dla przejrzystości kwalifikacji i kompetencji (Europass) ustanowionych w decyzji nr 2241/2004/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 grudnia 2004 r.²³, europejskich ram kwalifikacji (EQF) określonych w zaleceniu Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 kwietnia 2008 r.²⁴, europejskiego systemu transferu osiągnięć w kształceniu i szkoleniu zawodowym (ECVET) ustanowionego w zaleceniu Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 czerwca 2009 r.²⁵ oraz europejskiego systemu transferu i akumulacji punktów (ECTS).
- (23) W celu zapewnienia większej skuteczności informowania ogółu społeczeństwa oraz w celu wzmocnienia efektu synergii między działaniami komunikacyjnymi podejmowanymi z inicjatywy Komisji, zasoby przydzielone na działania komunikacyjne na podstawie niniejszego rozporządzenia obejmują również instytucjonalne przekazywanie informacji na temat priorytetów politycznych Unii Europejskiej, pod warunkiem że są one związane z ogólnymi celami niniejszego rozporządzenia.
- (24) Konieczne jest zapewnienie europejskiej wartości dodanej wszystkich działań prowadzonych w ramach programu oraz komplementarności działań państw członkowskich prowadzonych zgodnie z art. 167 ust. 4 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej i innych działań, w szczególności w dziedzinie kultury, badań,

²² COM(2011)12 wersja ostateczna z 18.11.2011.

²³ Dz.U. L 390 z 31.12.2004, s. 6.

²⁴ Dz.U. C 111 z 6.5.2008, s. 1.

²⁵ Dz.U. C 115 z 8.7.2009, s. 11.

polityki przemysłowej, polityki spójności i polityki rozszerzenia oraz stosunków zewnętrznych.

- (25) Skuteczne zarządzanie efektywnością, w tym ocena i monitorowanie, wymaga opracowania określonych wskaźników wykonania, które można mierzyć w czasie i które są realistyczne, a jednocześnie odzwierciedlają logikę interwencji, a także dotyczą właściwej hierarchii celów i działań.
- (26) Na potrzeby władzy budżetowej w ramach rocznej procedury budżetowej w niniejszym rozporządzeniu określa się na cały czas trwania programu pulę środków finansowych odpowiadającą głównemu punktowi odniesienia w rozumieniu pkt 17 porozumienia międzyinstytucjonalnego z dnia XX/YY/201Z między Parlamentem Europejskim, Radą i Komisją o współpracy w sprawach budżetowych i o należytych zarządzaniu finansowym.
- (27) Konieczne jest ustanowienie kryteriów wykonania, na których powinien opierać się podział budżetu między państwa członkowskie z przeznaczeniem na działania zarządzane przez agencje krajowe.
- (28) Państwa kandydujące do przystąpienia do Unii Europejskiej i państwa EFTA, które są członkami EOG, mogą uczestniczyć w programach Unii na podstawie porozumień ramowych, decyzji Rady o stowarzyszeniu i podobnych porozumień.
- (29) Konfederacja Szwajcarska może uczestniczyć w programach Unii zgodnie z porozumieniem, które zostanie podpisane między Unią a tym państwem.
- (30) Komisja Europejska i Wysoki Przedstawiciel ds. Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa we wspólnym komunikacie w sprawie nowej koncepcji działań w obliczu zmian zachodzących w sąsiedztwie²⁶ podkreślili między innymi cel, jakim jest dodatkowe ułatwienie udziału państw sąsiadujących w działaniach Unii dotyczących mobilności i budowania potencjału w szkolnictwie wyższym i otwarcia przyszłego programu w dziedzinie kształcenia dla państw sąsiadujących.
- (31) Interesy finansowe Unii Europejskiej powinny być chronione przez cały cykl wydatkowania za pomocą proporcjonalnych środków, w tym środków w zakresie prewencji, wykrywania i analizy nieprawidłowości, odzyskiwania środków straconych, niewłaściwie wypłaconych lub nieodpowiednio wykorzystanych oraz, w stosownych przypadkach, nakładania kar. Podczas gdy pomoc zewnętrzna Unii wymaga rosnącego wsparcia finansowego, sytuacja gospodarcza i budżetowa Unii ogranicza dostępność zasobów na taką pomoc. Komisja powinna zatem dołożyć starań w celu znalezienia możliwości najbardziej skutecznego wykorzystania instrumentów finansowych o efekcie dźwigni.
- (32) W komunikacie „Budżet z perspektywy »Europy 2020«” z dnia 29 czerwca 2011 r. Komisja podkreśliła swoje zobowiązanie do uproszczenia finansowania przez Unię. Stworzenie jednolitego programu w dziedzinie kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu powinno zapewnić znaczne uproszczenie, racjonalizację i synergię w zarządzaniu programem. Wdrażanie programu powinno zostać dodatkowo uproszczone dzięki stosowaniu kwot ryczałtowych, kosztów jednostkowych lub

²⁶ COM(2001)303 wersja ostateczna z 25.5.2011.

zryczałtowanego finansowania, jak również ograniczeniu wymogów formalnych dla beneficjentów i państw członkowskich.

- (33) W celu zapewnienia szybkiej reakcji na zmieniające się potrzeby w trakcie całego okresu trwania programu Komisja powinna posiadać uprawnienia do przyjęcia niektórych aktów zgodnie z art. 290 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej w odniesieniu do przepisów dotyczących kryteriów wykonania i działań zarządzanych przez agencje krajowe. Szczególne istotne jest, aby Komisja przeprowadziła odpowiednie konsultacje podczas swoich prac przygotowawczych, w tym na szczeblu ekspertów. Podczas przygotowywania i sporządzania aktów delegowanych Komisja powinna zapewnić jednoczesne, terminowe i odpowiednie przekazywanie właściwych dokumentów do Parlamentu Europejskiego i Rady.
- (34) W celu zapewnienia jednolitych warunków wdrażania niniejszego rozporządzenia należy przekazać Komisji uprawnienia wykonawcze.
- (35) Uprawnienia wykonawcze związane z programem prac powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiającym przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję²⁷.
- (36) Konieczne jest zapewnienie prawidłowego zamknięcia programu, w szczególności w odniesieniu do kontynuowania wieloletnich ustaleń w zakresie zarządzania nim, takich jak finansowanie pomocy technicznej i administracyjnej. Od dnia 1 stycznia 2014 r. pomoc techniczna i administracyjna powinna zapewnić, w stosownych przypadkach, zarządzanie działaniami, które nie zostały jeszcze zakończone w ramach poprzednich programów do 2013 r.

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

ROZDZIAŁ I

Przepisy ogólne

Artykuł 1

Zakres programu

1. W niniejszym rozporządzeniu ustanawia się program działań Unii w dziedzinie kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu o nazwie „Erasmus dla wszystkich”, zwany dalej „programem”.
2. Program wdrażany jest w okresie od dnia 1 stycznia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2020 r.

²⁷ Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13.

3. Program obejmuje kształcenie na wszystkich poziomach w perspektywie uczenia się przez całe życie, w szczególności na poziomie szkolnictwa wyższego, kształcenia i szkolenia zawodowego, uczenia się dorosłych, kształcenia szkolnego i młodzieży.
4. Obejmuje on wymiar międzynarodowy zgodnie z art. 21 Traktatu o Unii Europejskiej i w jego ramach będą również wspierane działania w dziedzinie sportu.

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

- 1) „uczenie się przez całe życie” oznacza kształcenie ogólne, szkolenie i kształcenie zawodowe, a także uczenie się pozaformalne i nieformalne podejmowane przez całe życie, których wynikiem jest pogłębienie wiedzy oraz poprawa umiejętności i kompetencji w perspektywie osobistej, obywatelskiej, społecznej lub zawodowej; uczenie się przez całe życie obejmuje również korzystanie z doradztwa i poradnictwa;
- 2) „otoczenie pozaformalne” oznacza kontekst uczenia się, często zaplanowany i zorganizowany, ale niebędący częścią formalnego systemu kształcenia i szkolenia;
- 3) „mobilność edukacyjna” oznacza fizyczne przeniesienie się do innego państwa niż państwo zamieszkania w celu podjęcia studiów, szkolenia lub innego rodzaju nauki, w tym stażów i uczenia się pozaformalnego, w celu nauczania lub uczestniczenia w transnarodowym doskonaleniu zawodowym. Może ona obejmować kursy przygotowawcze w języku państwa przyjmującego. Mobilność edukacyjna obejmuje również wymiany młodzieży i transnarodowe doskonalenie zawodowe dla osób pracujących z młodzieżą;
- 4) „współpraca na rzecz innowacji i dobrych praktyk” oznacza transnarodowe projekty współpracy, w które zaangażowane są organizacje działające w obszarze kształcenia, szkolenia lub młodzieży oraz ewentualnie inne organizacje;
- 5) „wsparcie reform politycznych” oznacza każdy rodzaj działalności mającej na celu wspieranie i ułatwianie modernizacji systemów kształcenia i szkolenia poprzez współpracę polityczną między państwami członkowskimi, w szczególności otwarte metody koordynacji;
- 6) „mobilność wirtualna” oznacza szereg działań wspieranych za pomocą technologii informacyjno-komunikacyjnych i organizowanych na szczeblu instytucjonalnym, które pozwalają zdobywać lub ułatwiają zdobywanie międzynarodowego wspólnego doświadczenia w kontekście nauczania lub uczenia się;
- 7) „pracownicy” oznaczają osoby, które zawodowo lub na zasadzie wolontariatu zajmują się kształceniem, szkoleniem lub uczeniem się pozaformalnym młodzieży. Pojęcie to może obejmować nauczycieli, osoby prowadzące szkolenie, kadre kierowniczą szkół, osoby pracujące z młodzieżą i pracowników niebędących nauczycielami;

- 8) „osoba pracująca z młodzieżą” oznacza zawodowego pracownika lub wolontariusza zaangażowanego w uczenie się pozaformalne;
- 9) „młodzież” oznacza osoby w wieku od trzynastu do trzydziestu lat;
- 10) „instytucja szkolnictwa wyższego” oznacza:
 - a) każdy rodzaj instytucji szkolnictwa wyższego zgodnie z ustawodawstwem krajowym lub praktyką krajową, przyznającej uznawane stopnie naukowe lub inne uznawane kwalifikacje na poziomie szkolnictwa wyższego, bez względu na brzmienie nazwy takiej instytucji;
 - b) każdą instytucję, zgodnie z ustawodawstwem krajowym lub praktyką krajową, oferującą kształcenie lub szkolenie zawodowe na poziomie szkolnictwa wyższego;
- 11) „szkoła” oznacza wszelkiego rodzaju instytucje zapewniające kształcenie ogólne (na poziomie przedszkola oraz szkoły podstawowej lub średniej), zawodowe lub techniczne;
- 12) „instytucja akademicka” oznacza każdą instytucję edukacyjną zajmującą się kształceniem i badaniami;
- 13) „szkolenie zawodowe” oznacza każdą formę kształcenia lub szkolenia zawodowego, w tym nauczania technicznego i zawodowego oraz praktyk, przyczyniającego się do osiągnięcia kwalifikacji zawodowych uznawanych przez właściwe organy państwa członkowskiego, w którym zostały uzyskane, oraz każdą formę ustawicznego kształcenia lub szkolenia zawodowego podejmowanego przez daną osobę podczas jej kariery zawodowej;
- 14) „uczenie się dorosłych” oznacza wszelkie formy uczenia się pozazawodowego osób dorosłych bez względu na to, czy mają one charakter formalny, pozaformalny czy nieformalny;
- 15) „studia wspólne” oznaczają zintegrowany program studiów oferowany przez co najmniej dwie instytucje szkolnictwa wyższego, który kończy się jednym dyplomem wydawanym i podpisywanym łącznie przez wszystkie uczestniczące w nim instytucje oraz oficjalnie uznawanym w państwach, w których instytucje mają siedzibę;
- 16) „studia dwudyplomowe/wielodyplomowe” oznaczają program studiów oferowany przez co najmniej dwie instytucje szkolnictwa wyższego (studia dwudyplomowe) lub więcej instytucji szkolnictwa wyższego (studia wielodyplomowe), po zakończeniu którego student otrzymuje osobny dyplom od każdej uczestniczącej instytucji;
- 17) „działalność młodzieży” oznacza działalność pozaszkolną (takie jak wymiana młodzieży, wolontariat itd.) prowadzoną przez osobę młodą indywidualnie lub w grupie, charakteryzującą się podejściem opartym na uczeniu się pozaformalnym;
- 18) „partnerstwo” oznacza porozumienie pomiędzy grupą instytucji lub organizacji z różnych państw członkowskich w celu przeprowadzenia wspólnych działań europejskich w dziedzinie kształcenia, szkolenia i młodzieży lub ustanawiające

formalną lub nieformalną sieć w danej dziedzinie. W odniesieniu do sportu jest to porozumienie co najmniej z jedną stroną trzecią, taką jak zawodowa organizacja sportowa lub sponsor w innym państwie członkowskim, w celu uzyskania z dodatkowych źródeł wsparcia dla osiągnięcia zamierzonych celów programu;

- 19) „przedsiębiorstwo” oznacza wszystkie podmioty gospodarcze sektora publicznego lub prywatnego, bez względu na rozmiar, status prawny bądź sektor gospodarki, w którym działają, w tym z zakresu gospodarki społecznej;
- 20) „umiejętności” oznaczają zdolność do stosowania wiedzy i korzystania z wiedzy fachowej w celu wykonywania zadań i rozwiązywania problemów;
- 21) „kompetencje” oznaczają udowodnioną zdolność stosowania wiedzy, umiejętności i postaw z odpowiedzialnością i autonomią w kontekście edukacyjnym, społecznym i zawodowym;
- 22) „kompetencje kluczowe” oznaczają podstawowy zbiór wiedzy, umiejętności i postaw, których każda osoba potrzebuje do spełnienia i rozwoju osobistego, aktywności obywatelskiej, włączenia społecznego i zatrudnienia;
- 23) „wyniki” oznaczają wszelkie dane, wiedzę i informacje, bez względu na ich formę, charakter i możliwość ochrony, powstające w trakcie działania, oraz wszelkie prawa z nimi powiązane, w tym prawa własności intelektualnej;
- 24) „upowszechnianie wyników” oznacza podawanie do wiadomości publicznej wyników programu i poprzedzających go programów przy wykorzystaniu właściwych środków mających na celu zapewnienie właściwego rozpoznania tych wyników, ich przedstawienia i wdrożenia na szeroką skalę;
- 25) „otwarta metoda koordynacji” oznacza międzyrządową metodę określającą ramy współpracy pomiędzy państwami członkowskimi, dzięki której można ukierunkować ich krajową politykę na konkretne wspólne cele. W ramach niniejszego programu otwarta metoda koordynacji ma zastosowanie do kształcenia, szkolenia i młodzieży;
- 26) „narzędzia UE służące zwiększaniu przejrzystości” oznaczają instrumenty ułatwiające zainteresowanym stronom zrozumienie, docenienie i, w stosownych przypadkach, uznawanie wyników nauczania i kwalifikacji w całej Unii;
- 27) „państwa sąsiadujące” oznaczają państwa i terytoria wymienione w załączniku do rozporządzenia XX/2012²⁸ Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia X YY 2012 r. ustanawiającego Europejski Instrument Sąsiedztwa: Algierię, Armenię, Okupowane Terytorium Palestyńskie, Azerbejdżan, Białoruś, Egipt, Gruzję, Izrael, Jordanię, Liban, Libię, Mołdawię, Maroko, Syrię, Tunezję i Ukrainę. Ponadto w przypadku działań wspieranych w dziedzinie młodzieży Rosję również uznaje się za państwo sąsiadujące;
- 28) „dwojaka kariera zawodowa” oznacza połączenie uprawiania sportu wyczynowego z kształceniem ogólnym lub pracą.

²⁸ Dz.U. L [...] z [...], s. [...].

Artykuł 3

Europejska wartość dodana

1. W ramach programu wspierane są wyłącznie te działania, które posiadają potencjalną europejską wartość dodaną i które przyczyniają się do realizacji celu ogólnego, o którym mowa w art. 4.
2. Europejską wartość dodaną działań realizowanych w ramach programu zapewnia się w szczególności za sprawą:
 - a) transnarodowego charakteru tych działań, w szczególności dzięki mobilności transnarodowej i współpracy ukierunkowanej na osiągnięcie długoterminowego skutku systemowego;
 - b) ich komplementarności i synergii z innymi krajowymi, międzynarodowymi i innymi unijnymi programami i politykami, co umożliwia osiągnięcie korzyści skali i masy krytycznej;
 - c) ich wkładu w skuteczne wykorzystanie unijnych narzędzi w zakresie uznawania kwalifikacji i przejrzystości.

Artykuł 4

Cel ogólny programu

1. Program ma na celu przyczynienie się do realizacji celów strategii „Europa 2020” i strategicznych ram europejskiej współpracy w dziedzinie kształcenia i szkolenia (ET 2020), w tym odpowiednich poziomów odniesienia ustanowionych w ramach tych instrumentów, przyczynienie się do realizacji odnowionych ram współpracy europejskiej w dziedzinie młodzieży (2010-2018), do zrównoważonego rozwoju państw trzecich w dziedzinie szkolnictwa wyższego oraz do rozwoju europejskiego wymiaru sportu.
2. Program ma na celu szczególnie przyczynienie się do osiągnięcia następujących głównych celów strategii „Europa 2020”:
 - a) ograniczenie wskaźnika przedwczesnego zakończenia nauki;
 - b) zwiększenie liczby 30-34 letnich studentów, którzy ukończyli studia wyższe.

ROZDZIAŁ II

Kształcenie, szkolenie i młodzież

Artykuł 5

Cele szczegółowe

W obszarach kształcenia, szkolenia i młodzieży realizowane są następujące cele szczegółowe programu:

- a) podniesienie poziomu kluczowych kompetencji i umiejętności, w szczególności w zakresie ich przydatności dla rynku pracy i społeczeństwa, jak również zwiększenie udziału młodzieży w życiu demokratycznym Europy, zwłaszcza dzięki zwiększonym możliwościom w zakresie mobilności edukacyjnej młodzieży, osób uczących się, pracowników i osób pracujących z młodzieżą oraz dzięki zacieśnionej współpracy między sektorami kształcenia i młodzieżą oraz rynkiem pracy;
 - Powiązane wskaźniki:
 - % uczestników, którzy zwiększyli swoje kompetencje kluczowe lub podnieśli swoje umiejętności mające znaczenie dla ich zdolności do zatrudnienia;
 - % młodych uczestników deklarujących lepsze przygotowanie do uczestnictwa w życiu społecznym i politycznym;
- b) wspieranie poprawy jakości, doskonałości innowacyjnej i umiędzynarodowienia instytucji edukacyjnych, jak również w pracy z młodzieżą, w szczególności dzięki zacieśnionej współpracy transnarodowej między organizatorami kształcenia i szkolenia/organizacjami młodzieżowymi a innymi zainteresowanymi stronami;
 - Powiązany wskaźnik: % organizacji, które uczestniczyły w programie i opracowały/przyjęły innowacyjne metody
- c) wspieranie tworzenia europejskiego obszaru uczenia się przez całe życie, zainicjowanie reform politycznych na szczeblu krajowym, wspieranie modernizacji systemów kształcenia i szkolenia, w tym uczenia się pozaformalnego, oraz wspieranie europejskiej współpracy w dziedzinie młodzieży, w szczególności dzięki zacieśnionej współpracy politycznej, lepszemu zastosowaniu narzędzi uznawania i narzędzi służących zwiększaniu przejrzystości oraz dzięki rozpowszechnianiu dobrych praktyk;
 - Powiązany wskaźnik: liczba państw członkowskich wykorzystujących wyniki otwartych metod koordynacji w pracach nad swoją polityką krajową
- d) poszerzanie międzynarodowego wymiaru kształcenia, szkolenia i młodzieży, w szczególności w szkolnictwie wyższym, dzięki zwiększeniu atrakcyjności unijnych

instytucji szkolnictwa wyższego oraz wspieraniu działań zewnętrznych Unii, w tym jej celów rozwoju, poprzez promowanie mobilności i współpracy między instytucjami szkolnictwa wyższego UE i państw trzecich oraz poprzez ukierunkowane budowanie potencjału w państwach trzecich;

- Powiązany wskaźnik: liczba instytucji szkolnictwa wyższego spoza UE uczestniczących w działaniach w zakresie mobilności i współpracy
- e) poprawa nauczania i uczenia się języków oraz promowanie różnorodności językowej;
- Powiązany wskaźnik: % uczestników, którzy poprawili swoje umiejętności językowe
- f) wspieranie udoskonalania nauczania i badań dotyczących integracji europejskiej poprzez realizację na całym świecie działań „Jean Monnet”, o których mowa w art. 10;
- Powiązany wskaźnik: liczba studentów przechodzących szkolenia w ramach działań „Jean Monnet”.

Artykuł 6

Działania w ramach programu

1. W dziedzinie kształcenia, szkolenia i młodzieży cele programu realizowane są w ramach następujących trzech rodzajów działań:
 - a) mobilności edukacyjnej osób,
 - b) współpracy na rzecz innowacji i dobrych praktyk,
 - c) wsparcia reform politycznych.
2. Szczegółowe działania „Jean Monnet” opisane są w art. 10.

Artykuł 7

Mobilność edukacyjna osób

1. W ramach mobilności edukacyjnej osób wspiera się:
 - a) transnarodową mobilność studentów szkolnictwa wyższego i uczestników szkolenia zawodowego, jak również młodzieży zaangażowanej w działania pozaformalne prowadzone między państwami uczestniczącymi, o których mowa w art. 18. Mobilność ta może mieć formę studiowania w instytucji partnerskiej, staży za granicą lub udziału w działalności młodzieży, w szczególności w wolontariacie. Mobilność w zakresie dyplomów na poziomie

studiów magisterskich jest wspierana za pośrednictwem instrumentu gwarancji kredytowych dla studentów, o którym mowa w art. 14 ust. 3;

- b) transnarodowa mobilność pracowników między państwami uczestniczącymi, o których mowa w art. 18. Mobilność ta może mieć formę nauczania lub udziału w działaniach w zakresie rozwoju zawodowego za granicą.
2. W ramach tego działania wspierana będzie również transnarodowa mobilność studentów, młodzieży i pracowników do państw trzecich i z tych państw w sektorze szkolnictwa wyższego, w tym mobilność zorganizowana na podstawie wspólnych, dwudyplomowych i wielodyplomowych studiów wysokiej jakości lub wspólnych zaproszeń, jak również uczenia się pozaformalnego.

Artykuł 8

Współpraca na rzecz innowacji i dobrych praktyk

1. W ramach współpracy na rzecz innowacji i dobrych praktyk wspiera się:
- a) transnarodowe partnerstwa strategiczne między organizacjami zajmującymi się kształceniem, szkoleniem lub działalnością młodzieży lub innymi odpowiednimi sektorami opracowującymi i wdrażającymi wspólne inicjatywy i promującymi wymianę doświadczeń i wiedzy fachowej;
 - b) transnarodowe partnerstwa przedsiębiorstw i instytucji edukacyjnych w formie:
 - sojuszy na rzecz wiedzy między instytucjami szkolnictwa wyższego a przedsiębiorstwami, promujących kreatywność, innowacje i przedsiębiorczość poprzez oferowanie właściwych możliwości uczenia się, w tym opracowywanie nowych programów;
 - sojuszy na rzecz umiejętności sektorowych między organizatorami kształcenia i szkolenia a przedsiębiorcami, promujących zdolność do zatrudnienia, tworzących nowe programy nauczania dla konkretnych sektorów, opracowujących innowacyjne sposoby kształcenia i szkolenia zawodowego oraz wykorzystujących w praktyce unijne narzędzia uznawania;
 - c) platformy informatyczne, w tym e-Twinning, obejmujące sektory kształcenia i młodzież, umożliwiające partnerskie uczenie się, mobilność wirtualną i wymianę najlepszych praktyk oraz zapewnienie dostępu uczestnikom z państw sąsiadujących.
2. W ramach tego działania wspierane są również procesy rozwoju, budowanie potencjału, integracja regionalna, wymiana wiedzy i procesy modernizacji dzięki partnerstwom między instytucjami szkolnictwa wyższego Unii i państw trzecich, a także w sektorze młodzieży, zwłaszcza w odniesieniu do partnerskiego uczenia się i wspólnych projektów edukacyjnych oraz promowania współpracy regionalnej, w szczególności z państwami sąsiadującymi.

Artykuł 9

Wsparcie reform politycznych

1. Wsparcie reform politycznych obejmuje działania zainicjowane na szczeblu Unii związane z:
 - a) działaniami związanymi z wdrażaniem unijnego programu politycznego w dziedzinie kształcenia, szkolenia i młodzieży (otwarte metody koordynacji), jak również z procesem bolońskim i kopenhaskim oraz ze zorganizowanym dialogiem z młodzieżą;
 - b) wdrażaniem w państwach uczestniczących unijnych narzędzi służących zwiększaniu przejrzystości, zwłaszcza Europass, europejskich ram kwalifikacji (EQF), Europejskiego systemu transferu i akumulacji punktów (ECTS), europejskiego systemu transferu osiągnięć w kształceniu i szkoleniu zawodowym (ECVET) oraz ze wsparciem sieci europejskich;
 - c) dialogiem politycznym z właściwymi europejskimi zainteresowanymi stronami w obszarze kształcenia, szkolenia i młodzieży;
 - d) Europejskim forum młodzieży, krajowymi ośrodkami informacyjnymi uznawalności wykształcenia akademickiego (NARIC), sieciami Eurydice, Euroguidance i Eurodesk oraz krajowymi biurami kontaktowymi Programu e-Twinning, krajowymi centrami Europass oraz krajowymi biurami informacyjnymi w państwach sąsiadujących i w krajach przystępujących, kandydujących i w potencjalnych krajach kandydujących nieuczestniczących w pełnym zakresie w programie.
2. W ramach tego działania zostanie również udzielone wsparcie na rzecz dialogu politycznego z państwami trzecimi i organizacjami międzynarodowymi.

Artykuł 10

Działania „Jean Monnet”

Działania „Jean Monnet” mają na celu:

- a) promowanie nauczania i badań dotyczących integracji europejskiej wśród specjalistów akademickich, osób uczących się i obywateli na całym świecie, w szczególności poprzez tworzenie katedr Jean Monnet i inne działania akademickie, jak również poprzez wspieranie innych działań w zakresie budowania wiedzy w instytucjach szkolnictwa wyższego;
- b) wspieranie działalności instytucji akademickich lub stowarzyszeń aktywnych w obszarze badań z dziedziny integracji europejskiej i wspieranie znaku jakości Jean Monnet;
- c) wspieranie następujących europejskich instytucji akademickich realizujących cel o znaczeniu ogólnoeuropejskim:

- (i) Europejskiego Instytutu Uniwersyteckiego we Florencji,
 - (ii) Kolegium Europejskiego (w Brugii i w Natolinie);
- d) promowanie debaty politycznej i wymian między światem akademickim a osobami odpowiedzialnymi za wyznaczanie kierunków polityki na temat priorytetów polityki Unii.

ROZDZIAŁ III

Sport

Artykuł 11

Cele szczegółowe

Zgodnie z celem ogólnym w ramach programu realizuje się następujące cele szczegółowe w obszarze sportu:

- a) eliminowanie zagrożeń transnarodowych dotyczących sportu, takich jak doping, ustawianie zawodów sportowych, przemoc, rasizm i nietolerancja;
 - Powiązany wskaźnik: % uczestników wykorzystujących wyniki projektów transgranicznych w walce z zagrożeniami dotyczącymi sportu.
- b) wspieranie dobrego zarządzania w sporcie i dwojakiem karier zawodowych sportowców;
 - Powiązany wskaźnik: % uczestników wykorzystujących wyniki projektów transnarodowych do poprawy zarządzania i podwójnych karier zawodowych.
- c) promowanie włączenia społecznego, równości szans i aktywności fizycznej poprawiającej zdrowie dzięki większemu udziałowi w sporcie;
 - Powiązany wskaźnik: % uczestników wykorzystujących wyniki projektów transgranicznych do wzmocnienia włączenia społecznego, zwiększenia równości szans i wskaźników uczestnictwa.

Artykuł 12

Działania

1. Cele współpracy w sporcie realizowane są poprzez następujące działania transnarodowe:
 - a) wspieranie transnarodowych projektów współpracy;

- b) wspieranie niekomercyjnych europejskich imprez sportowych obejmujących kilka państw europejskich;
 - c) wspieranie zwiększonego wykorzystania wyników badań w kształtowaniu polityki;
 - d) wspieranie budowania potencjału organizacji sportowych;
 - e) dialog z właściwymi europejskimi zainteresowanymi stronami.
2. Wspierane działania w zakresie sportu wywierają, w stosownych przypadkach, efekt dźwigni uwalniającej dodatkowe środki finansowe dzięki partnerstwom z osobami trzecimi, takimi jak prywatne przedsiębiorstwa.

ROZDZIAŁ IV

Przepisy finansowe

Artykuł 13

Budżet

1. Pula środków finansowych przeznaczona na realizację niniejszego programu począwszy od dnia 1 stycznia 2014 r. wynosi 17 299 000 000 EUR.
- Przydziela się następujące kwoty na działania objęte programem:
- a) 16 741 738 000 EUR na działania w dziedzinie kształcenia, szkolenia i młodzieży, o których mowa w art. 6 ust. 1;
 - b) 318 435 000 EUR na działania „Jean Monnet”, o których mowa w art. 10;
 - c) 238 827 000 EUR na działania związane ze sportem, o których mowa w rozdziale III.
2. Oprócz puli środków finansowych wskazanej w ust. 1, oraz w celu promowania międzynarodowego wymiaru szkolnictwa wyższego, orientacyjna kwota w wysokości 1 812 100 000 EUR²⁹ z różnych instrumentów zewnętrznych (instrument finansowania współpracy na rzecz rozwoju, Europejski Instrument Sąsiedztwa, Instrument Pomocy Przedakcesyjnej, Instrument Partnerstwa oraz Europejski Fundusz Rozwoju) zostanie przydzielona na działania związane z mobilnością edukacyjną do i z państw innych niż te, o których mowa w art. 18 ust. 1 oraz na współpracę i dialog polityczny z organami/institucjami/organizacjami z tych państw.

²⁹ Kwota ta pochodzi z poziomu wydatków na lata 2007-2013, zwiększonego o wskaźnik odzwierciedlający stopę wzrostu instrumentów z działu 4.

Do wykorzystania tych funduszy będą miały zastosowanie przepisy niniejszego rozporządzenia.

Fundusze zostaną udostępnione w ramach 2 wieloletnich alokacji obejmujących odpowiednio tylko trzy pierwsze 4 lata i pozostałe 3 lata. Fundusze te zostaną odzwierciedlone w wieloletnim orientacyjnym programowaniu tych instrumentów, zgodnie z ustalonymi potrzebami i priorytetami poszczególnych krajów. Alokacje te mogą zostać zmienione w przypadku istotnych nieprzewidzianych okoliczności lub poważnych zmian politycznych zgodnie z priorytetami zewnętrznymi UE. Współpraca z państwami nieuczestniczącymi może, w stosownych przypadkach, opierać się na dodatkowych środkach pochodzących od państw partnerskich, które są udostępniane zgodnie z procedurami uzgodnionymi z tymi państwami.

3. Zgodnie z oczekiwaną wartością dodaną trzech rodzajów działań, o których mowa w art. 6 ust. 1, i z zasadami dotyczącymi masy krytycznej, koncentracji, efektywności i wykonania kwota wskazana w art. 13 ust. 1 lit. a) zostanie orientacyjnie przydzielona w następujący sposób:

- [65 %] tej kwoty przydziela się na mobilność edukacyjną osób;
- [26 %] tej kwoty przydziela się na współpracę na rzecz innowacji i dobrych praktyk;
- [4 %] tej kwoty przydziela się na wsparcie reform politycznych;
- [3 %] tej kwoty zostanie przydzielone na dotacje operacyjne dla agencji krajowych;
- [2 %] tej kwoty pokryje wydatki administracyjne.

4. Alokacja finansowa na rzecz programu może również obejmować wydatki dotyczące działań przygotowawczych, monitorujących, kontrolnych oraz związanych z audytem i oceną, wymaganych bezpośrednio dla zarządzania programem i do realizacji jego celów; w szczególności dotyczy to badań, spotkań ekspertów, działań informacyjno-komunikacyjnych, w tym komunikacji instytucjonalnej w zakresie priorytetów politycznych Unii Europejskiej, o ile są one powiązane z ogólnymi celami niniejszego rozporządzenia, wydatków związanych z sieciami informatycznymi służącymi do przetwarzania i wymiany informacji, jak również wydatków odnoszących się do wszelkiej innej pomocy technicznej i administracyjnej, które może ponieść Komisja w związku z zarządzaniem programem.

5. Alokacja finansowa na rzecz programu może również obejmować wydatki związane z pomocą techniczną i administracyjną niezbędną dla zapewnienia przejścia między niniejszym programem a środkami przyjętymi na mocy decyzji nr 1720/2006/WE ustanawiającej program działań w zakresie uczenia się przez całe życie, decyzji nr 1719/2006/WE ustanawiającej program „Młodzież w działaniu” oraz decyzji nr 1298/2008/WE ustanawiającej program Erasmus Mundus. W razie potrzeby istnieje możliwość ujęcia środków w budżecie wykraczającym poza 2020 r. w celu pokrycia podobnych wydatków, aby można było zarządzać działaniami, które do dnia 31 grudnia 2020 r. nie zostały jeszcze zakończone.

6. Fundusze przeznaczone na mobilność edukacyjną osób, o której mowa w art. 6 ust. 1 lit. a), zarządzane przez agencje krajowe, przydziela się na podstawie liczby ludności i kosztów utrzymania w państwie członkowskim, odległości między stolicami państw członkowskich oraz wykonania. Od parametru wykonania zależy przydział 25 % łącznych funduszy zgodnie z kryteriami, o których mowa w ust. 7 i 8.
7. Przydział środków na podstawie wykonania stosowany jest w celu promowania efektywnego i skutecznego wykorzystania zasobów. Kryteria stosowane do pomiaru wykonania oparte są na najnowszych dostępnych danych. Kryteriami tymi są:
 - a) poziom realizacji osiągnięty w ciągu roku w odniesieniu do uzgodnionych rezultatów i wyników;
 - b) poziom zrealizowanych rocznych płatności.Możliwa jest zmiana tych kryteriów w trakcie trwania programu zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 28 dotyczącym aktów delegowanych.
8. Przydziału środków na rok 2014 dokonuje się na podstawie najnowszych dostępnych danych dotyczących realizacji i wykorzystania budżetu w ramach programów „Uczenie się przez całe życie”, „Młodzież w działaniu” i Erasmus Mundus wykonanych do dnia 1 stycznia 2014 r.
9. W ramach programu można zapewniać wsparcie przy pomocy szczególnych innowacyjnych warunków finansowania, w szczególności warunków określonych w art. 14 ust. 3.

Artykuł 14

Szczególne warunki finansowania

1. Komisja wdraża wsparcie finansowe Unii zgodnie z rozporządzeniem XX/2012 [rozporządzeniem finansowym].
2. Komisja może ogłaszać zaproszenia do składania wniosków wspólnie z państwami trzecimi lub ich organizacjami i agencjami w celu wspólnego finansowania projektów. Projekty te mogą być oceniane i wybierane dzięki wspólnym procedurom oceny i wyboru, które mają zostać uzgodnione przez zaangażowane agencje finansujące zgodnie z zasadami określonymi w rozporządzeniu XX/2012³⁰ [rozporządzenia finansowego].
3. Komisja zapewnia finansowanie gwarancji kredytów dla studentów zamieszkałych w państwie uczestniczącym, określonym w art. 18 ust. 1, podejmujących stacjonarne studia magisterskie w innym państwie uczestniczącym; finansowanie to realizowane jest za pośrednictwem powiernika uprawnionego do wdrażania go na podstawie porozumień powierniczych określających szczegółowe zasady i wymogi regulujące wdrażanie instrumentu finansowego, jak również odpowiednich zobowiązań stron.

³⁰ Dz.U. L [...] z [...], s. [...].

Instrument finansowy jest zgodny z przepisami dotyczącymi instrumentów finansowych ustanowionymi w rozporządzeniu finansowym i w akcie delegowanym zastępującym przepisy wykonawcze. Zgodnie z art. 18 ust. 2 rozporządzenia (WE, Euratom) nr 1605/2002 dochody i zwroty generowane w ramach gwarancji należy przeznaczyć na dany instrument finansowy. Ten instrument finansowy, w tym potrzeby rynkowe i jego wykorzystanie, będzie podlegał monitorowaniu i ocenie, o których mowa w art. 15 ust. 2.

4. Organy sektora publicznego oraz szkoły, instytucje szkolnictwa wyższego i organizacje prowadzące działalność w dziedzinie kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu, które w ciągu ostatnich dwóch lat otrzymały ponad 50 % ich rocznego dochodu ze środków publicznych, uznaje się za posiadające niezbędną zdolność finansową, zawodową i administracyjną do prowadzenia działań w ramach programu. Nie wymaga się od nich przedstawienia dodatkowych dokumentów na wykazanie tego faktu.
5. Dotacje na mobilność edukacyjną przyznane osobom fizycznym zwalnia się z wszelkich podatków i kosztów socjalnych. Takie samo zwolnienie stosuje się do podmiotów pośredniczących udzielających takie wsparcie finansowe zainteresowanym osobom.
6. Kwota, o której mowa w art. [127 ust. 1] rozporządzenia finansowego, nie ma zastosowania do wsparcia finansowego na rzecz mobilności edukacyjnej udzielanego osobom fizycznym.

ROZDZIAŁ V

Wyniki wykonania i rozpowszechnianie

Artykuł 15

Monitorowanie oraz ocena wykonania i wyników

1. Komisja, we współpracy z państwami członkowskimi, regularnie monitoruje wykonanie i wyniki programu w kontekście jego celów, w szczególności w odniesieniu do:
 - a) europejskiej wartości dodanej, o której mowa w art. 3;
 - b) podziału funduszy związanego z głównymi sektorami edukacji, którego celem jest zapewnienie, do końca okresu realizacji programu, przydziału finansowania gwarantującego znaczący skutek systemowy.
2. Oprócz stałego monitorowania Komisja sporządza sprawozdanie z oceny nie później niż do końca 2017 r. w celu dokonania oceny skuteczności w realizacji celów, efektywności programu i jego europejskiej wartości dodanej, w świetle decyzji w sprawie przedłużenia, zmiany lub zawieszenia programu. Ocena powinna dotyczyć

zakresu możliwości uproszczenia, wewnętrznej i zewnętrznej spójności programu, dalszej adekwatności wszystkich celów, a także udziału środków w realizacji unijnych priorytetów dotyczących inteligentnego, trwałego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu. W ocenie uwzględnia się również wyniki oceny długoterminowych skutków poprzednich programów („Uczenie się przez całe życie”, „Młodzież w działaniu” i Erasmus Mundus oraz innych międzynarodowych programów w zakresie szkolnictwa wyższego).

3. Bez uszczerbku dla wymogów określonych w rozdziale VII i obowiązków agencji krajowych, o których mowa w art. 22, państwa członkowskie przedstawiają Komisji, odpowiednio do dnia 31 marca 2017 r. i 30 czerwca 2019 r., sprawozdania z realizacji programu i jego skutków.

Artykuł 16

Komunikacja i rozpowszechnianie

1. Komisja, we współpracy z państwami członkowskimi, zapewnia rozpowszechnienie informacji, działania promocyjne i następne w odniesieniu do działań objętych wsparciem w ramach programu, a także upowszechnianie wyników poprzednich programów „Uczenie się przez całe życie”, Erasmus Mundus i „Młodzież w działaniu”.
2. Beneficjenci projektów wspieranych w drodze działań, o których mowa w art. 6, 10 i 12, powinni zapewnić odpowiednią komunikację i rozpowszechnianie uzyskanych wyników i skutków.
3. Agencje krajowe, o których mowa w art. 22, opracowują spójną politykę w kontekście skutecznego upowszechniania i wykorzystywania wyników działań wspieranych w ramach działań, którymi zarządzają w obrębie programu, i pomagają Komisji w wypełnianiu ogólnego zadania dotyczącego rozpowszechniania informacji na temat programu i jego rezultatów.
4. Podmioty sektora publicznego i prywatnego w głównych sektorach edukacji objętych programem stosują nazwę „Erasmus” dla celów komunikowania i rozpowszechniania informacji związanych z programem, przy czym będzie on związany z następującymi głównymi sektorami edukacji:
 - „Erasmus – szkolnictwo wyższe”, związany ze wszystkimi rodzajami szkolnictwa wyższego w Europie i na świecie;
 - „Erasmus – szkolenie”, związany z kształceniem i szkoleniem zawodowym oraz uczeniem się dorosłych;
 - „Erasmus – szkoły”, związany z kształceniem szkolnym;
 - „Erasmus – uczestnictwo młodzieży”, związany z uczeniem się pozaformalnym młodzieży.

5. Działania komunikacyjne służą również komunikacji instytucjonalnej w zakresie priorytetów politycznych Unii, o ile są one związane z ogólnymi celami niniejszego rozporządzenia.

ROZDZIAŁ VI

Dostęp do programu

Artykuł 17

Dostęp

1. O udział w przedmiotowym programie mogą ubiegać się wszystkie podmioty sektora publicznego i prywatnego działające w obszarze kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu lokalnego.
2. Przy realizacji programu Komisja i państwa członkowskie dokładają szczególnych starań, aby ułatwić uczestnictwo w programie osobom mającym trudności ze względu na wykształcenie, status społeczny, płeć, a także ze względów fizycznych, psychologicznych, geograficznych, ekonomicznych i kulturowych.

Artykuł 18

Uczestnictwo państw

1. W programie mogą uczestniczyć następujące państwa (zwane dalej „państwami uczestniczącymi”):
 - a) państwa członkowskie;
 - b) kraje przystępujące, kandydujące i potencjalne kraje kandydujące korzystające ze strategii przedakcesyjnej, zgodnie z ogólnymi zasadami i warunkami uczestnictwa tych państw w unijnych programach ustanowionych w odpowiednich umowach ramowych, decyzjach rady stowarzyszenia lub w podobnych umowach;
 - c) państwa EFTA będące członkami EOG zgodnie z przepisami Porozumienia EOG;
 - d) Konfederacja Szwajcarska pod warunkiem zawarcia umowy dwustronnej przewidującej uczestnictwo tego państwa w programie.
2. Państwa uczestniczące, które zostały wymienione w ust. 1, wypełniają obowiązki i realizują zadania określone w niniejszym rozporządzeniu w odniesieniu do państw członkowskich.

3. W ramach programu wspierana jest współpraca z partnerami z państw trzecich, w szczególności z partnerami z państw sąsiadujących, w działaniach, o których mowa w art. 6 i 10.

ROZDZIAŁ VII

System zarządzania i audytu

Artykuł 19

Komplementarność

Komisja, we współpracy z państwami członkowskimi, zapewnia ogólną spójność i komplementarność z:

- a) odpowiednimi unijnymi politykami, szczególnie w dziedzinie kultury i mediów, zatrudnienia, zdrowia, badań i innowacji, przedsiębiorstw, sprawiedliwości, konsumentów, rozwoju i polityki spójności;
- b) innymi istotnymi unijnymi źródłami finansowania w obszarze polityki w dziedzinie kształcenia, szkolenia i młodzieży, w szczególności z Europejskim Funduszem Społecznym oraz pozostałymi instrumentami finansowymi dotyczącymi zatrudnienia i włączenia społecznego, Europejskim Funduszem Rozwoju Regionalnego, programami w zakresie badań i innowacji, a także instrumentami finansowymi dotyczącymi sprawiedliwości i obywatelstwa, zdrowia, programami współpracy zewnętrznej oraz instrumentami pomocy przedakcesyjnej.

Artykuł 20

Organy wykonawcze

Program realizują następujące organy:

- a) na szczeblu unijnym – Komisja;
- b) na szczeblu krajowym – agencje krajowe, które mają być utworzone w państwach uczestniczących, o których mowa w art. 18 ust. 1.

Artykuł 21

Organ krajowy

1. W terminie jednego miesiąca od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia państwa członkowskie powiadamiają Komisję o osobie lub osobach prawnie

upoważnionych do działania w ich imieniu jako „organ krajowy” do celów niniejszego rozporządzenia, przekazując formalne powiadomienie za pośrednictwem swojego stałego przedstawicielstwa przy Komisji. W przypadku zastąpienia organu krajowego w czasie realizacji programu państwo członkowskie niezwłocznie powiadamia o tym Komisję zgodnie z tą samą procedurą.

2. Państwa członkowskie podejmują wszystkie właściwe środki w celu zlikwidowania barier prawnych i administracyjnych utrudniających odpowiednie funkcjonowanie programu, z uwzględnieniem wydawania wiz.
3. W terminie trzech miesięcy od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia organ krajowy wyznacza jeden organ koordynujący, zwany dalej „agencją krajową”. Organ krajowy dostarcza Komisji odpowiednią ocenę zgodności *ex ante*, z której wynika, że agencja krajowa spełnia wymogi przepisów art. 55 ust. 1 lit. b) ppkt (vi) i art. 57 ust. 1, 2 i 3 rozporządzenia nr XX/2012, oraz art. X związanego z nim rozporządzenia delegowanego nr XX/2012, a także wymogi Unii w zakresie wewnętrznych standardów kontroli dotyczących agencji krajowych oraz przestrzega zasad zarządzania przez agencje krajowe funduszami programu przeznaczonymi na dotacje.
4. Organ krajowy wyznacza niezależny organ audytowy, o którym mowa w art. 24.
5. Organ krajowy monitoruje i nadzoruje zarządzanie programem na szczeblu krajowym. W odpowiednim terminie przed podjęciem jakiegokolwiek decyzji mającej wpływ na zarządzanie programem, szczególnie w odniesieniu do jego agencji krajowej, organ krajowy powiadamia o tym Komisję i konsultuje się z nią.
6. Organ krajowy przeprowadza ocenę zgodności *ex ante* na podstawie własnych kontroli i audytów lub na podstawie kontroli i audytów przeprowadzonych przez niezależny organ audytowy, o którym mowa w art. 24.
7. W sytuacji, w której na potrzeby programu wyznaczono tę samą agencję krajową, którą wyznaczono na potrzeby poprzedniego programu „Uczenie się przez całe życie” lub programu „Młodzież w działaniu”, zakres kontroli i audytów na potrzeby oceny zgodności *ex ante* można ograniczyć do wymogów, które są nowe i szczególne dla przedmiotowego programu.
8. Jeżeli Komisja odrzuca wyznaczoną agencję krajową na podstawie analizy oceny zgodności *ex ante*, organ krajowy zapewnia podjęcie niezbędnych działań naprawczych w celu dopilnowania, aby organ wyznaczony jako agencja krajowa spełniał minimalne wymogi określone przez Komisję, lub wyznacza inny podmiot jako agencję krajową.
9. Organ krajowy zapewnia odpowiednie współfinansowanie działań swojej agencji krajowej, aby zapewnić zgodność zarządzania programem z obowiązującymi przepisami Unii.
10. Na podstawie corocznego poświadczenia wiarygodności agencji krajowej dotyczącego zarządzania, dotyczącej tej agencji niezależnej opinii z audytu i analizy Komisji dotyczącej zgodności i funkcjonowania danej agencji krajowej, organ

krajowy informuje Komisję w terminie do dnia 30 października każdego roku o jego działaniach w zakresie monitorowania i nadzoru realizacji programu.

11. Organ krajowy odpowiada za właściwe zarządzanie funduszami Unii przekazywanymi przez Komisję agencji krajowej na dotacje przyznawane w ramach programu.
12. W przypadku nieprawidłowości, zaniedbania lub nadużycia finansowego, które można przypisać agencji krajowej, oraz poważnych braków lub niezadowalającego funkcjonowania agencji, oraz w przypadkach, w których prowadzi to do roszczeń ze strony Komisji wobec agencji krajowej, organ krajowy ponosi odpowiedzialność wobec Komisji za fundusze, które nie zostały odzyskane.
13. W sytuacjach, o których mowa w ust. 12, organ krajowy może odwołać agencję krajową z własnej inicjatywy lub na wniosek Komisji. Jeżeli organ krajowy pragnie odwołać agencję krajową z innego uzasadnionego powodu, powiadamia Komisję o odwołaniu w terminie co najmniej sześciu miesięcy przed przewidywaną datą zakończenia funkcjonowania agencji krajowej. W takim przypadku organ krajowy i Komisja formalnie uzgadniają szczegółowe i określone w czasie środki przejściowe.
14. W przypadku odwołania organ krajowy przeprowadza niezbędne kontrole funduszy unijnych powierzonych odwołanej agencji krajowej i zapewnia niezakłócone przekazanie nowej agencji krajowej tych funduszy oraz wszystkich dokumentów i narzędzi zarządzania wymaganych do zarządzania programem. Organ krajowy udziela odwołanej agencji krajowej niezbędnego wsparcia finansowego, aby mogła ona dalej wykonywać swoje zobowiązania umowne względem beneficjentów programów i Komisji do czasu przekazania tych zobowiązań nowej agencji krajowej.

Artykuł 22

Agencja krajowa

1. Agencja krajowa:
 - a) posiada osobowość prawną lub stanowi część podmiotu posiadającego osobowość prawną i podlega przepisom prawa danego państwa członkowskiego. Ministerstwo nie może zostać wyznaczone jako agencja krajowa;
 - b) posiada odpowiednie zdolności w zakresie zarządzania, odpowiednich pracowników i odpowiednią infrastrukturę, aby wypełniać swoje zadania w sposób zadowalający, zapewniając skuteczne i efektywne zarządzanie programem oraz należyte zarządzanie funduszami UE;
 - c) dysponuje środkami operacyjnymi i prawnymi umożliwiającymi stosowanie określonych na szczeblu unijnych przepisów dotyczących zarządzania administracyjnego, zarządzania finansami oraz zarządzania umowami;
 - d) oferuje odpowiednie gwarancje finansowe, najlepiej udzielone przez organ publiczny, odpowiadające wysokości funduszy unijnych, jakimi ma zarządzać;

- e) zostaje wyznaczona na czas trwania programu.
2. Agencja krajowa jest odpowiedzialna na szczeblu krajowym za niektóre działania w ramach programu zarządzane na szczeblu krajowym, zgodnie z art. 55 ust. 1 lit b) ppkt (vi) rozporządzenia nr XXX/2012 [przyszłe rozporządzenie finansowe] oraz art. X związanego z nim rozporządzenia delegowanego nr XXX/2012 [przyszłe przepisy wykonawcze]. Są to następujące działania:
 - a) wszystkie działania w ramach kluczowego działania „mobilność edukacyjna osób”, z wyjątkiem mobilności organizowanej na podstawie studiów wspólnych lub dwudyplomowych/wielodyplomowych oraz unijnego systemu gwarancji kredytowych;
 - b) działanie „partnerstwa strategiczne” w ramach kluczowego działania „współpraca na rzecz innowacji i dobrych praktyk”;
 - c) zarządzanie oddolnymi działaniami w ramach kluczowego działania „wsparcie reform politycznych”.
 3. Agencja krajowa jest odpowiedzialna za zarządzanie wszystkimi etapami realizacji cyklu projektu działań w ramach programu, o których mowa w ust. 2, z ewentualnym wyłączeniem decyzji w sprawie wyboru beneficjentów i udzielenia dotacji w odniesieniu do „partnerstw strategicznych”, o których mowa w tym samym ustępie.
 4. Agencja krajowa udziela dotacji beneficjentom na podstawie umowy o udzielenie dotacji lub decyzji o udzieleniu dotacji, zgodnie z postanowieniem Komisji w odniesieniu do danego działania w ramach programu.
 5. Agencja krajowa składa coroczne sprawozdania Komisji oraz swojemu organowi krajowemu zgodnie z przepisami art. 57 ust. 5 rozporządzenia finansowego nr XX/2012. Agencja krajowa odpowiada za wdrażanie uwag Komisji sformułowanych po przeprowadzeniu analizy poświadczenia wiarygodności agencji krajowej dotyczącego zarządzania oraz opinii niezależnego audytu na ten temat.

6. Agencja krajowa nie może zlecać osobie trzeciej żadnego powierzonego jej zadania w ramach programu ani wykonania budżetu bez uprzedniej pisemnej zgody organu krajowego i Komisji. Agencja krajowa ponosi wyłączną odpowiedzialność za zadania zlecone osobie trzeciej.
7. W przypadku zastąpienia agencji krajowej odwołana agencja krajowa pozostaje odpowiedzialna w świetle prawa za wypełnianie swoich zobowiązań umownych wobec beneficjentów programu oraz Komisji do czasu przekazania tych zobowiązań nowej agencji krajowej.
8. Agencja krajowa jest odpowiedzialna za zarządzanie umowami finansowymi dotyczącymi poprzednich programów „Uczenie się przez całe życie” i „Mobilna młodzież” (2007–2013), które będą nadal otwarte na początku programu, oraz za zakończenie tych umów.

Artykuł 23

Komisja Europejska

1. W terminie dwóch miesięcy od daty otrzymania od agencji krajowej oceny zgodności *ex ante*, o której mowa w art. 21 ust. 3, Komisja zatwierdza, zatwierdza warunkowo lub odrzuca wyznaczenie agencji krajowej. Komisja nie wchodzi w stosunek umowny z agencjami krajowymi do czasu zatwierdzenia oceny zgodności *ex ante*. W przypadku zatwierdzenia warunkowego Komisja może zastosować proporcjonalne środki ostrożności w odniesieniu do swojego stosunku umownego z agencją krajową.
2. Komisja formalizuje zobowiązania prawne z odniesieniem do umów finansowych dotyczących poprzednich programów „Uczenie się przez całe życie” i „Mobilna młodzież” (2007–2013), które pozostają otwarte w momencie rozpoczęcia programu, do czasu przyjęcia oceny zgodności *ex ante* agencji krajowej wyznaczonej na potrzeby programu.
3. Dokument regulujący stosunek umowny między Komisją i agencją krajową:
 - a) określa wewnętrzne standardy kontroli dla agencji krajowych oraz zasady zarządzania funduszami unijnymi na dotacje przez agencje krajowe;
 - b) zawiera program prac agencji krajowej obejmujący powierzone jej zadania z zakresu zarządzania, które otrzymują wsparcie UE;
 - c) określa wymogi stawiane agencji krajowej w zakresie sprawozdawczości.
4. Komisja co roku udostępnia agencji krajowej następujące fundusze programu:
 - a) fundusze na dotacje w państwie członkowskim przeznaczone na działania w ramach programu, zarządzanie którymi zostało powierzone agencji krajowej;

- b) wkład finansowy na wsparcie zadań agencji krajowej w zakresie zarządzania programem. Środki te zostaną przekazane w formie zryczałtowanego wkładu w koszty operacyjne agencji krajowej. Wysokość wkładu zostanie ustalona na podstawie kwoty funduszy unijnych na dotacje, która została powierzona agencji krajowej.
5. Komisja określa wymogi dotyczące programu prac agencji krajowej. Komisja nie udostępnia funduszy programu agencji krajowej do czasu formalnego zatwierdzenia przez siebie odpowiedniego programu prac agencji krajowej przez Komisję.
6. Na podstawie wymogów dotyczących zgodności dla agencji krajowych, o których mowa w art. 21 ust. 3, Komisja przeprowadza przegląd krajowego systemu zarządzania i kontroli, oceniając w szczególności ocenę zgodności *ex ante* agencji krajowej, roczne poświadczenie wiarygodności agencji krajowej dotyczące zarządzania oraz opinię niezależnego organu audytowego na ten temat, z należyтым uwzględnieniem informacji przekazywanych corocznie przez organ krajowy na temat prowadzonych przez niego działań z zakresu monitorowania programu i nadzoru nad nim.
7. Po przeprowadzeniu oceny rocznego poświadczenia wiarygodności dotyczącego zarządzania oraz opinii niezależnego organu audytowego na ten temat Komisja przekazuje swoją opinię i uwagi na ten temat agencji krajowej i organowi krajowemu.
8. Jeżeli Komisja nie może przyjąć poświadczenia wiarygodności agencji krajowej dotyczącego zarządzania lub opinii niezależnego organu audytowego na ten temat, lub jeśli agencja krajowa nie realizuje w sposób zadowalający uwag Komisji, Komisja może wdrożyć wszelkie środki ostrożności oraz środki naprawcze niezbędne do zabezpieczenia interesów finansowych Unii zgodnie z art. 57 ust. 4 rozporządzenia finansowego nr XX/2012.
9. Komisja organizuje regularne spotkania z siecią agencji krajowych, aby zapewnić spójną realizację programu we wszystkich państwach uczestniczących.
10. Komisja może zażądać od organu krajowego wyznaczenia instytucji lub organizacji, lub rodzajów takich instytucji lub organizacji, które można uznać za kwalifikujące się do uczestnictwa w konkretnych działaniach programu na danym terytorium.

Artykuł 24

Organ audytowy

1. Niezależny organ audytowy wydaje opinię z kontroli rocznego poświadczenia wiarygodności dotyczącego zarządzania, o którym mowa w art. 57 ust. 5 lit. d) i e) rozporządzenia finansowego nr XX/2012.
2. Niezależny organ audytowy:
- a) posiada niezbędne kompetencje zawodowe do przeprowadzania audytów w sektorze publicznym;

- b) dba, aby działania z zakresu audytu były prowadzone z uwzględnieniem międzynarodowych standardów audytu;
 - c) nie znajduje się w sytuacji konfliktu interesów wobec podmiotu prawnego, którego część stanowi agencja krajowa. W szczególności jest on funkcjonalnie niezależny od podmiotu prawnego, którego część stanowi agencja krajowa, i nie przeprowadza żadnych innych kontroli ani audytów tego podmiotu ani na jego zlecenie.
3. Niezależny organ audytowy zapewnia Komisji i jej przedstawicielom oraz Trybunałowi Obrachunkowemu pełny dostęp do wszystkich dokumentów i sprawozdań na poparcie swojej opinii z audytu rocznego poświadczenia wiarygodności agencji krajowej dotyczącego zarządzania.

ROZDZIAŁ VIII

System kontroli

Artykuł 25

Zasady systemu kontroli

1. Komisja przyjmuje odpowiednie środki zapewniające, w trakcie realizacji działań finansowanych na podstawie niniejszego rozporządzenia, ochronę interesów finansowych Unii Europejskiej przez stosowanie środków zapobiegania nadużyciom finansowym, korupcji i innym bezprawnym działaniom, przez skuteczne kontrole oraz, w razie wykrycia nieprawidłowości, przez odzyskiwanie kwot nienależnie wypłaconych oraz, w stosownych przypadkach, przez skuteczne, proporcjonalne i odstraszające kary.
2. Komisja jest odpowiedzialna za kontrole nadzorcze działań w ramach programu, którymi zarządzają agencje krajowe. Komisja określa zbiór minimalnych wymogów dotyczących kontroli przeprowadzanych przez agencję krajową oraz niezależny organ audytowy.
3. Agencja krajowa jest odpowiedzialna za podstawowe kontrole beneficjentów dotacji na działania w ramach programu, o których mowa w art. 22 ust. 2. Kontrole te dają wystarczającą pewność, że przyznane dotacje są wykorzystywane zgodnie z przeznaczeniem i obowiązującymi przepisami unijnymi.
4. W odniesieniu do funduszy programu, które są przekazywane agencjom krajowym, Komisja zapewni odpowiednią koordynację swoich kontroli z organami krajowymi i agencjami krajowymi w oparciu o zasadę pojedynczej kontroli oraz analizę opartą na ocenie ryzyka. Przepis ten nie ma zastosowania do dochodzeń OLAF-u.

Artykuł 26

Ochrona interesów Unii Europejskiej

1. Komisja lub jej przedstawiciele oraz Trybunał Obrachunkowy mają uprawnienia do audytu, na podstawie dokumentacji i na miejscu, wobec wszystkich beneficjentów dotacji, wykonawców i podwykonawców oraz innych osób trzecich, którzy otrzymują środki od Unii. Mogą oni również przeprowadzać audyty i kontrole agencji krajowych.
2. Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) może przeprowadzać kontrole i inspekcje na miejscu u podmiotów gospodarczych korzystających bezpośrednio lub pośrednio z takiego finansowania, zgodnie z procedurami określonymi w rozporządzeniu (Euratom, WE) nr 2185/96, w celu określenia, czy miały miejsce nadużycia finansowe, korupcja lub jakiegokolwiek inne bezprawne działania, które wywierają wpływ na interesy Unii Europejskiej w związku z umową o udzielenie dotacji, decyzją o udzieleniu dotacji lub zamówieniem dotyczącym finansowania przez Unię.
3. Nie naruszając przepisów ust. 1 i 2, w umowach o współpracy z państwami trzecimi i organizacjami międzynarodowymi oraz umowach o udzielenie dotacji, decyzjach o udzieleniu dotacji i zamówieniach wynikających z wdrożenia niniejszego rozporządzenia wyraźnie upoważnia się Komisję, Trybunał Obrachunkowy i OLAF do prowadzenia takich audytów, kontroli i inspekcji na miejscu.

ROZDZIAŁ IX

Przekazanie uprawnień i przepisy wykonawcze

Artykuł 27

Przekazanie uprawnień Komisji

Komisja posiada uprawnienia do przyjęcia aktów delegowanych zgodnie z art. 28 dotyczącym zmiany art. 13 ust. 7 i art. 22 ust. 2 w odniesieniu odpowiednio do kryteriów wykonania oraz przepisów dotyczących działań, którymi zarządzają agencje krajowe.

Artykuł 28

Wykonywanie przekazanych uprawnień

1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjęcia aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.

2. Uprawnienia, o którym mowa w art. 27, powierza się Komisji na okres 7 lat od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia i na czas trwania programu.
3. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 27, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna następnego dnia po jej opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej lub w określonym w tej decyzji późniejszym terminie. Nie wpływa ona na ważność jakichkolwiek już obowiązujących aktów delegowanych.
4. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.
5. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 27 wchodzi w życie tylko jeśli Parlament Europejski albo Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie 2 miesiące od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, lub jeśli, przed upływem tego terminu, zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o 2 miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.

Artykuł 29

Realizacja programu

Aby zapewnić realizację programu, Komisja przyjmuje roczne programy prac w drodze aktów wykonawczych zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 30 ust. 2. W programach tych określa się zamierzone cele, oczekiwane wyniki, metodę realizacji oraz ich całkowitą kwotę. Zawierają one również opis finansowanych działań, wskazanie kwoty przydzielonej na każde działanie, a także podział między państwa członkowskie funduszy na działania zarządzane za pośrednictwem agencji krajowych oraz orientacyjny harmonogram realizacji. W odniesieniu do dotacji zawierają priorytety, podstawowe kryteria oceny oraz maksymalny poziom współfinansowania.

Artykuł 30

Procedura komitetowa

1. Komisję wspiera komitet. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

ROZDZIAŁ X

Przepisy końcowe

Artykuł 31

Uchylenie – przepisy przejściowe

1. Decyzja nr 1720/2006/WE ustanawiająca program działań w zakresie uczenia się przez całe życie, decyzja nr 1719/2006/WE ustanawiająca program „Mobilna młodzież” oraz decyzja nr 1298/2008/WE ustanawiająca program Erasmus Mundus tracą moc z dniem 1 stycznia 2014 r.
2. Działania rozpoczęte w dniu 31 grudnia 2013 r. lub wcześniej na podstawie decyzji nr 1720/2006/WE, decyzji nr 1719/2006/WE oraz decyzji 1298/2008/WE są zarządzane, w stosownych przypadkach, zgodnie z przepisami niniejszego rozporządzenia.
3. Państwa członkowskie zapewniają, na poziomie krajowym, niezakłócone przejście od działań realizowanych w kontekście poprzednich programów w dziedzinie uczenia się przez całe życie, młodzieży i współpracy międzynarodowej w szkolnictwie wyższym do działań podejmowanych w ramach niniejszego programu.

Artykuł 32

Wejście w życie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia 1 stycznia 2014 r.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

W imieniu Rady

Przewodniczący

Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK
OCENA SKUTKÓW FINANSOWYCH DLA WNIOSKÓW

[do zastosowania przy wszelkich wnioskach lub inicjatywach przedkładanych władzy
prawodawczej]

(art. 28 rozporządzenia finansowego oraz art. 22 przepisów wykonawczych do tego
rozporządzenia)]

1. STRUKTURA WNIOSKU/INICJATYWY

- 1.1. Tytuł wniosku/inicjatywy
- 1.2. Dziedzina(-y) polityki w strukturze ABM/ABB, których dotyczy wniosek/inicjatywa
- 1.3. Charakter wniosku/inicjatywy
- 1.4. Cel/cele
- 1.5. Uzasadnienie wniosku/inicjatywy
- 1.6. Czas trwania działania i jego wpływu finansowego
- 1.7. Przewidywany(-e) tryb(-y) zarządzania

2. ŚRODKI ZARZĄDZANIA

- 2.1. Zasady nadzoru i sprawozdawczości
- 2.2. System zarządzania i kontroli
- 2.3. Środki zapobiegania nadużyciom finansowym i nieprawidłowościom

3. SZACUNKOWY WPŁYW FINANSOWY WNIOSKU/INICJATYWY

- 3.1. Dział(y) wieloletnich ram finansowych i pozycja(-e) wydatków w budżecie, na które wniosek/inicjatywa ma wpływ
- 3.2. Szacunkowy wpływ na wydatki
 - 3.2.1. Synteza szacunkowego wpływu na wydatki
 - 3.2.2. Szacunkowy wpływ na środki operacyjne
 - 3.2.3. Szacunkowy wpływ na środki administracyjne
 - 3.2.4. Zgodność z obowiązującymi wieloletnimi ramami finansowymi
 - 3.2.5. Udział osób trzecich w finansowaniu
- 3.3. Szacunkowy wpływ na dochody

OCENA SKUTKÓW FINANSOWYCH DLA WNIOSKÓW

1. STRUKTURA WNIOSKU/INICJATYWY

1.1. Tytuł wniosku/inicjatywy

Wniosek dotyczący **ROZPORZĄDZENIA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY** ustanawiającego „Erasmus dla wszystkich”, Program UE na rzecz Kształcenia, Szkolenia, Młodzieży i Sportu

1.2. Dziedzina(-y) polityki w strukturze ABM/ABB, których dotyczy wnioski/inicjatywa³¹

Tytuł 15 Edukacja i kultura

1.3. Charakter wniosku/inicjatywy

Wniosek/inicjatywa dotyczy **nowego działania**

Wniosek/inicjatywa dotyczy **nowego działania będącego następstwem projektu pilotażowego/działania przygotowawczego³²**

Wniosek/inicjatywa wiąże się z **przedłużeniem bieżącego działania**

Wniosek/inicjatywa dotyczy **działania, które zostało przekształcone pod kątem nowego działania**

1.4. Cele

1.4.1. Wieloletni(e) cel(e) strategiczny(-e) Komisji wskazany(-e) we wniosku/inicjatywie

Strategia „Europa 2020”

Priorytet: Inteligentny wzrost gospodarczy sprzyjający włączeniu społecznemu, Jednolity program na rzecz kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu

Cele: Kształcenie/umiejętności

Inicjatywy przewodnie: Program na rzecz nowych umiejętności i zatrudnienia, „Mobilna młodzież”

1.4.2. Cel(e) szczegółowy(-e) i działanie(-a) ABM/ABB, których dotyczy wnioski/inicjatywa

CEL SZCZEGÓŁOWY nr 1:

Podniesienie poziomu kluczowych kompetencji i umiejętności, w szczególności w zakresie ich przydatności dla rynku pracy i społeczeństwa, jak również zwiększenie udziału młodych ludzi w życiu demokratycznym Europy, zwłaszcza dzięki zwiększonym możliwościom w zakresie mobilności edukacyjnej młodzieży, osób uczących się,

³¹ ABM: Activity Based Management: zarządzanie kosztami działań - ABB: Activity Based Budgeting: budżet zadaniowy.

³² O którym mowa w art. 49 ust. 6 lit. a) lub b) rozporządzenia finansowego.

pracowników i osób pracujących z młodzieżą oraz dzięki zacieśnionej współpracy między sektorami kształcenia i młodzieżą oraz rynkiem pracy.

CEL SZCZEGÓŁOWY nr 2:

Wspieranie poprawy jakości, doskonałości innowacyjnej i umiędzynarodowienie instytucji edukacyjnych na świecie, jak również w pracy z młodzieżą, w szczególności dzięki zacieśnionej współpracy transnarodowej między organizatorami kształcenia i szkolenia/organizacjami młodzieżowymi a innymi zainteresowanymi stronami.

CEL SZCZEGÓŁOWY nr 3:

Promowanie tworzenia europejskiego obszaru uczenia się przez całe życie, zainicjowanie reform politycznych na szczeblu krajowym, wspieranie modernizacji systemów kształcenia i szkolenia, w tym uczenia się pozaformalnego, i wspieranie europejskiej współpracy w dziedzinie młodzieży, w szczególności dzięki zacieśnionej współpracy politycznej, lepszemu zastosowaniu narzędzi uznawania i narzędzi służących zwiększaniu przejrzystości oraz dzięki rozpowszechnianiu dobrych praktyk.

CEL SZCZEGÓŁOWY nr 4:

Poszerzanie międzynarodowego wymiaru kształcenia, szkolenia i młodzieży, w szczególności w szkolnictwie wyższym, dzięki zwiększeniu atrakcyjności unijnych instytucji szkolnictwa wyższego oraz wspieranie unijnych celów rozwoju poprzez promowanie mobilności i współpracy między instytucjami szkolnictwa wyższego UE i państw trzecich oraz poprzez ukierunkowane budowanie potencjału w państwach trzecich.

CEL SZCZEGÓŁOWY nr 5:

Poprawa nauczania i uczenia się języków oraz promowanie różnorodności językowej.

CEL SZCZEGÓŁOWY nr 6:

Wspieranie udoskonalania nauczania i badań dotyczących integracji europejskiej poprzez realizację na całym świecie działań „Jean Monnet”.

CEL SZCZEGÓŁOWY nr 7:

Eliminowanie zagrożeń transnarodowych dotyczących sportu, takich jak doping, ustawianie zawodów sportowych, przemoc, rasizm i nietolerancja.

CEL SZCZEGÓŁOWY nr 8:

Wspieranie dobrego zarządzania w sporcie i dwojakich karier zawodowych sportowców.

CEL SZCZEGÓŁOWY nr 9:

Promowanie włączenia społecznego, równości szans, aktywności fizycznej poprawiającej zdrowie dzięki większemu udziałowi w sporcie.

Działanie(-a) ABM/ABB, którego(-ych) dotyczy wnioski/inicjatywa

Proponowane nowe działanie ABM/ABB:

1.4.3. *Oczekiwany(-e) wynik(i) i wpływ*

Należy wskazać, jakie efekty przyniesie wniosek/inicjatywa beneficjentom/grupom docelowym.

Wspierając transnarodową, formalną i pozaformalną mobilność edukacyjną i współpracę, zarówno wewnątrz Unii, jak i w skali międzynarodowej, program „Erasmus dla wszystkich” pomoże państwom członkowskim w osiągnięciu znaczącego skutku systemowego w odniesieniu do ich systemów kształcenia, szkolenia i wsparcia dla młodzieży. Przewidywane korzyści odniosą nie tylko zainteresowane osoby; pomogą one młodzieży zdobyć nowe umiejętności i zwiększyć jej zdolność do zatrudnienia; sprawią, że instytucje edukacyjne będą bardziej efektywne, otwarte i międzynarodowe, a także zapewnią wysokiej jakości narzędzia, analizy i badania.

W dziedzinie uczenia się pozaformalnego i pracy z młodzieżą oczekuje się, że najsilniejsze skutki będą dotyczyć rozwoju edukacyjnego i zawodowego osób, z uwzględnieniem promowania uczestnictwa młodzieży w społeczeństwie oraz sportu. Program nada również kształt inicjatywom w zakresie polityki, takim jak wolontariat europejski, zacieśniając współpracę w dziedzinie wolontariatu dla młodzieży.

W przypadku krajów kandydujących i państw trzecich wniosek zwiększy ich potencjał w zakresie nawiązywania partnerstwa ukierunkowanego na bliższą współpracę, szczególnie w zakresie mobilności. Bliższa współpraca będzie wspierać rozwijanie potencjału oraz modernizację szkolnictwa wyższego w państwach partnerskich, a także przyczyni się do zwiększenia atrakcyjności Europy.

1.4.4. *Wskaźniki wyników i wpływu*

Należy określić wskaźniki, które umożliwią monitorowanie realizacji wniosku/inicjatywy.

Wskaźniki	Źródło danych	Cel
– wykształcenie wyższe – osoby przedwcześnie kończące naukę	strategia „Europa 2020” sprawozdania dotyczące ET2020 Eurostat	Do 2020 r. co najmniej 40 % osób w wieku 30–34 lat powinno być absolwentami szkół wyższych. Do 2020 r. maksymalnie 10 % osób w wieku 18–24 lat posiada tylko wykształcenie średnie I stopnia i nie uczestniczy w kształceniu ani w szkoleniach.
% uczestników, którzy podnieśli swoje kluczowe kompetencje lub umiejętności mające znaczenie dla ich zdolności do zatrudnienia	Eurostat sprawozdanie końcowe beneficjenta badania/Eurobarometr	Do 2020 r. 95 % osób twierdzących, że zdobyli lub poprawili kluczowe umiejętności dzięki swojemu uczestnictwu w projekcie realizowanym w ramach programu.
% młodych uczestników, którzy deklarują, że są lepiej przygotowani do uczestnictwa w życiu społecznym i politycznym	sprawozdanie końcowe beneficjenta badania/Eurobarometr	Do 2020 r. 70 % młodych ludzi twierdzących, że są lepiej przygotowani do uczestnictwa w życiu społecznym i politycznym dzięki udziałowi w projekcie realizowanym w ramach programu

% organizacji, które uczestniczyły w programie i opracowały/przyjęły innowacyjne metody	badania/Eurobarometr sprawozdanie końcowe	wzrost w skali roku
liczba państw członkowskich wykorzystujących wyniki otwartej metody koordynacji przy opracowywaniu swojej polityki krajowej	ET 2020	Do 2020 r. systematyczne uwzględnianie przez wszystkie państwa członkowskie stosownych informacji/wyników uzyskanych w ramach otwartej metody koordynacji w zakresie kształcenia i szkolenia
Liczba instytucji szkolnictwa wyższego spoza UE, które są zaangażowane w działania z zakresu mobilności i współpracy	sprawozdanie końcowe informatyczne narzędzie monitorowania badania/Eurobarometr	wzrost w skali roku
% uczestników, którzy podnieśli swoje umiejętności językowe		Do 2020 r. co najmniej 80 % uczniów szkół średnich I stopnia będzie znało co najmniej dwa języki obce
% wzrostu liczby projektów „Jean Monnet” na świecie	sprawozdanie końcowe narzędzie monitorujące oparte na technologii informatycznej badania/Eurobarometr	wzrost w skali roku
– % uczestników wykorzystujących wyniki projektów transgranicznych mających na celu zwalczanie zagrożeń dla sportu – % uczestników, którzy wykorzystują wyniki projektów transgranicznych mających na celu usprawnienie zarządzania oraz dwojakich karier – % uczestników, którzy wykorzystują wyniki projektów transgranicznych	sprawozdanie końcowe narzędzie monitorujące oparte na technologii informatycznej badania/Eurobarometr	wzrost w skali roku

mających na celu poprawę włączenia społecznego, równości szans oraz poziomu uczestnictwa		
--	--	--

1.5. Uzasadnienie wniosku/inicjatywy

1.5.1. *Potrzeba(-y), która(-e) ma(-ją) zostać zaspokojona(-e) w perspektywie krótko- lub długoterminowej*

- Zaoferowanie większych możliwości w zakresie mobilności edukacyjnej dla studentów, młodzieży, nauczycieli, osób prowadzących szkolenie i osób pracujących z młodzieżą.
- Zacieśnienie współpracy transnarodowej między organizacjami edukacyjnymi, szkoleniowymi i młodzieżowymi w celu promowania innowacyjnych metod nauczania i wymiany dobrych praktyk.
- Wzmocnienie międzynarodowego wymiaru kształcenia dzięki zacieśnieniu współpracy z niektórymi regionami świata, w szczególności z sąsiadami Unii.
- Wspieranie reform politycznych w państwach członkowskich.
- Wspieranie działań w dziedzinie sportu, koncentrujących się na zwalczaniu dopingu, przemocy i rasizmu, a także promowanie działań transnarodowych.

1.5.2. *Wartość dodana z tytułu zaangażowania Unii*

Jak podkreślono w przeglądzie budżetu unijnego, „budżet Unii powinien być wykorzystywany do finansowania dóbr publicznych UE, działań, których państwa członkowskie i regiony nie mogą sfinansować same, lub w przypadkach gdy takie finansowanie zapewni lepsze wyniki”. Oceny okresowe bieżących programów w dziedzinie kształcenia, szkolenia i młodzieży (głównie programów „Uczenie się przez całe życie” i „Mobilna młodzież”) wykazały, że główna europejska wartość dodana programu wynika z transnarodowego i innowacyjnego charakteru podejmowanych działań oraz produktów i partnerstw, które pomagają rozwijać. Wspieranie owocnej współpracy między systemami państw członkowskich w dziedzinie kształcenia, szkolenia i wsparcia dla młodzieży mogłoby pomóc w zidentyfikowaniu i wdrożeniu skutecznej polityki i praktyk oraz zachęcić do wzajemnego uczenia się.

We wniosku prawnym przestrzega się zasady pomocniczości, ponieważ zadania dotyczące przyjęcia środka zachęcającego w dziedzinie objętej wnioskiem zostały określone w Traktacie (art. 165 i 166 TUE). Polityka jest wdrażana z pełnym poszanowaniem odpowiedzialności państw członkowskich, szczególnie w odniesieniu do treści nauczania oraz organizacji krajowych systemów kształcenia, a także różnorodności kulturowej i językowej, jak również zgodnie z zasadą pośredniego zarządzania scentralizowanego.

Instrument unijny będzie ukierunkowany na mobilność studentów i nauczycieli, rozwijanie wymiany informacji i najlepszych praktyk, dostosowanie do zmian w przemyśle poprzez szkolenia zawodowe i przekwalifikowanie oraz ułatwienie dostępu do tych szkoleń.

1.5.3. Główne wnioski wyciągnięte z podobnych działań

W dziedzinie edukacji i kultury istniejący program „Uczenie się przez całe życie” jest rezultatem połączenia trzech wcześniejszych programów³³ w jeden program. Jak stwierdzono w ocenie okresowej programu „Uczenie się przez całe życie”, połączenie to było udane głównie w odniesieniu do ogólnego zarządzania dzięki znacznemu uproszczeniu administracyjnemu, jak również w odniesieniu do rozpowszechnienia informacji wśród grup docelowych.

Obecnie należy przewidywać dalsze uproszczenia w efekcie połączenia programu „Uczenie się przez całe życie” z programem „Mobilna młodzież” oraz różnymi programami współpracy międzynarodowej. W istocie programy te mają już podobną strukturę zarządzania (agencje krajowe, agencja wykonawcza) i obejmują bardzo podobne rodzaje działań (głównie projekty w zakresie mobilności i współpracy).

Jeżeli chodzi o założenia polityczne, to oceny pokazują, że obecne programy wspólnotowe mające na celu promowanie transnarodowej mobilności w zakresie formalnego i pozaformalnego uczenia się i współpracy, zarówno wewnątrz Unii, jak i w skali międzynarodowej, osiągnęły już znaczący skutek systemowy, który zdecydowanie przynosi korzyści nie tylko zainteresowanym osobom.

Oceny konsekwentnie pokazują, że nieodłączna złożoność pozostałego rozdrobnienia obecnego programu „Uczenie się przez całe życie” na 6 podprogramów, ponad 50 celów i ponad 60 działań, jest zbyt duża. Niesie ona ze sobą ryzyko pokrywania się, utrudnia opracowanie spójnego podejścia w zakresie uczenia się przez całe życie, a także ogranicza zakres przyrostu wydajności i opłacalności. Niektórym bieżącym działaniom brakuje masy krytycznej wymaganej do osiągnięcia długotrwałego skutku. Dodatkowo należy w pełni wykorzystać podobieństwa między celami ogólnymi i mechanizmami realizacji podprogramów programu „Uczenie się przez całe życie” oraz programu „Mobilna młodzież”, koncentrujących się na mobilności, współpracy i kapitale ludzkim, szczególnie w odniesieniu do zarządzania programem i jego realizacji.

Z oceny okresowej programu „Uczenie się przez całe życie” wynika, że jednolity program stwarzałby możliwość zwiększenia spójności między różnymi możliwościami finansowania, które są oferowane beneficjentom, a także wzmocnienia podejścia opartego na uczeniu się przez całe życie dzięki połączeniu wszystkich programów w dziedzinie formalnego i pozaformalnego uczenia się na wszystkich poziomach kształcenia i szkolenia. Poszerzy on zakres strukturalnego partnerstwa zarówno między różnymi sektorami kształcenia, jak i ze światem pracy oraz innymi odpowiednimi podmiotami. Na poziomie zarządzania można będzie osiągnąć znaczne korzyści skali, jeżeli działania o podobnym charakterze będą miały podobne przepisy i procedury wykonawcze, zapewniając uproszczenia zarówno dla beneficjentów, jak i organów zarządzających na poziomie unijnym i krajowym. Program zapewni również elastyczność oraz zachęty, aby podział środków budżetowych między działania, beneficjentów i państwa lepiej odzwierciedlał wykonanie i potencjalne skutki.

To samo dotyczy współpracy międzynarodowej w dziedzinie szkolnictwa wyższego, która również charakteryzuje się rozdrobnieniem instrumentów unijnych, co utrudnia dostęp studentów i instytucji do różnych możliwości oraz widoczność Unii na arenie międzynarodowej. Podobne programy mają różne cele, zakres, zasady działania i

³³ Socrates, Leonardo da Vinci i eLearning.

harmonogram, a interakcja między nimi nie jest łatwa; nieprzewidywalność oraz roczny cykl finansowania typu stop-go w przypadku niektórych działań utrudnia angażowanie się instytucji szkolnictwa wyższego we współpracę długoterminową.

1.5.4. *Spójność z ewentualnymi innymi instrumentami finansowymi oraz możliwa synergia*

„Erasmus dla wszystkich” nie jest jedynym programem unijnym w dziedzinie kształcenia i młodzieży. Również fundusze strukturalne oraz przyszły program na rzecz badań naukowych i innowacji „Horyzont 2020” znacząco przyczyniają się do realizacji unijnej strategii „Europa 2020” i związanych z nią głównych celów, szczególnie w odniesieniu do szkolnictwa wyższego i przedwczesnego zakończenia nauki. Synergię między instrumentami zapewni wyraźne rozróżnienie rodzajów wspieranych inwestycji/grup docelowych: infrastruktura edukacyjna będzie wspierana przez EFRR, szkolenie osób na rynku pracy oraz mobilność dorosłych uczących się — przez Europejski Fundusz Społeczny, a mobilność naukowców — przez „Horyzont 2020”. Ponadto program „Erasmus dla wszystkich” wspiera tylko projekty transnarodowe, natomiast fundusze strukturalne koncentrują się na wymiarze krajowym lub regionalnym.

Dąży się do zapewnienia państwom członkowskim możliwości sprawdzania i próbowania narzędzi i metod będących efektem współpracy transnarodowej w ramach programu „Erasmus dla wszystkich”, a następnie wdrażania ich na swoim terytorium za pośrednictwem funduszy strukturalnych.

Komplementarność z inicjatywą „Horyzont 2020” będzie miała duże znaczenie dla szkolnictwa wyższego, w tym dla jego wymiaru międzynarodowego, w kontekście którego będzie promowana doskonałość i badania na uniwersytetach.

1.6. Czas trwania działania i jego wpływu finansowego

Wniosek/inicjatywa o określonym czasie trwania

– Czas trwania wniosku/inicjatywy: od 1.1.2014 r. do 31.12.2020 r.

– Czas trwania wpływu finansowego: od 2014 r. do 2025 r.

Wniosek/inicjatywa o nieokreślonym czasie trwania

– Wprowadzenie w życie z okresem rozruchu od RRRR r. do RRRR r.,

– po którym następuje faza operacyjna.

1.7. Przewidywany(-e) tryb(y) zarządzania³⁴

Bezpośrednie zarządzanie scentralizowane przez Komisję

Pośrednie zarządzanie scentralizowane poprzez przekazanie zadań wykonawczych:

– agencjom wykonawczym

– organom utworzonym przez Wspólnoty³⁵

– krajowym organom sektora publicznego/organom mającym obowiązek świadczenia usługi publicznej

– osobom odpowiedzialnym za wykonanie określonych działań na mocy tytułu V Traktatu o Unii Europejskiej, określonym we właściwym prawnym akcie podstawowym w rozumieniu art. 49 rozporządzenia finansowego

Zarządzanie dzielone z państwami członkowskimi

Zarządzanie zdecentralizowane z państwami trzecimi

Zarządzanie wspólne z organizacjami międzynarodowymi (*należy wyszczególnić*)

W przypadku wskazania więcej niż jednego trybu, należy podać dodatkowe informacje w części „Uwagi”.

Uwagi

Jeżeli chodzi o inicjatywę mobilności dla studentów studiów magisterskich w ramach programu Erasmus, o której mowa w art. 14 ust. 3, Komisja przewiduje zastosowanie systemu wspólnego zarządzania z organizacjami międzynarodowymi. Prawdopodobnie na powiernika dla potrzeb realizacji gwarancji zostanie wybrana Grupa Europejskiego Banku Inwestycyjnego, w zależności od szczegółowych negocjacji w sprawie warunków umownych.

³⁴ Wyjaśnienia dotyczące trybów zarządzania oraz odniesienia do rozporządzenia finansowego znajdują się na następującej stronie: http://www.cc.cec/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html

³⁵ O których mowa w art. 185 rozporządzenia finansowego.

2. ŚRODKI ZARZĄDZANIA

2.1. Zasady nadzoru i sprawozdawczości

Należy określić częstotliwość i warunki.

Zasady nadzoru i sprawozdawczości zostaną ustalone w kontekście skuteczności i opłacalności oraz na podstawie doświadczenia zdobytego w trakcie bieżących programów.

Aby osiągnięcie tego celu było możliwe, do procesu zarządzania dotacjami zostanie wprowadzonych szereg uproszczeń, których podstawowym celem będzie zmniejszenie obciążeń administracyjnych i powiązanych z nimi kosztów dla uczestników programu, obniżenie kosztów monitorowania i kontroli organów zarządzającymi, podniesienie jakości gromadzonych danych oraz obniżenie poziomu błędów.

Aby uzyskać wspomniane uproszczenie zostaną wdrożone następujące środki:

- racjonalizacja struktury i działań programu: radykalne zmniejszenie liczby różnych działań objętych różnymi zasadami zarządzania; zaplecze organizacyjne działań powinno zostać ujednoczone, a jego działanie usprawnione;
- w jak największym zakresie zostanie rozpowszechnione stosowanie kwoty ryczałtowej i ryczałtowych dotacji/dotacji na podstawie kosztów jednostkowych. Dotacje dla indywidualnych osób na potrzeby działań z zakresu mobilności edukacyjnej będą miały bez wyjątku w każdym przypadku formę dotacji ryczałtowych. Sprawozdawczość i kontrola będą zatem koncentrować się w większym stopniu na realizacji działania objętego wsparciem i uzyskanych wynikach niż na kwalifikowalności poniesionych kosztów, co zmniejszy obciążenie pracą zarówno w przypadku uczestników programu, jak i organów zarządzających, a także możliwość popełnienia błędów przez te podmioty;
- w przypadku projektów współpracy oraz wsparcia reform politycznych większy nacisk zostanie położony na realizację, co umożliwi zwiększenie kwoty ryczałtowych dotacji. Jeżeli podstawą dotacji będą koszty rzeczywiste, dotacja będzie zasadniczo przeznaczona na pokrycie kosztów bezpośrednich;
- beneficjenci programu dostarczą niezbędnych informacji dotyczących zarządzania we wniosku o udzielenie dotacji oraz w swoich sprawozdaniach. Wymogi w zakresie sprawozdawczości będą proporcjonalne do wysokości dotacji, czasu trwania oraz złożoności działania objętego wsparciem. W podstawie prawnej określono wskaźniki mające zapewnić stabilną podstawę gromadzenia i wykorzystywania danych w kontekście nadzoru i sprawozdawczości;
- ograniczona liczba działań otrzyma wsparcie w formie elektronicznych formularzy na potrzeby składania wniosków i sprawozdań przez beneficjentów. Ułatwi to gromadzenie i wykorzystywanie danych dla celów monitorowania i sprawozdawczości zarówno na poziomie krajowym, jak i unijnym.

2.2. System zarządzania i kontroli

2.2.1. Zidentyfikowane ryzyko

Rodzaje ryzyka zidentyfikowane podczas realizacji obecnych programów dzielą się głównie na następujące kategorie:

- błędy wynikające ze złożoności zasad: na podstawie obecnych programów widać, że poziomy błędów i korekty finansowe są wyższe w przypadku działań charakteryzujących się bardziej złożonymi zasadami zarządzania finansami, szczególnie wtedy gdy dotacja jest przyznawana na podstawie kosztów rzeczywistych;
- wiarygodność łańcucha kontroli i utrzymanie ścieżki audytu: obecnymi programami zarządza duża liczba pośredników, agencji krajowych, organów audytowych oraz państw członkowskich;
- nieefektywne wykorzystywanie zasobów administracyjnych: badanie kosztów kontroli działań zarządzanych przez agencje krajowe w obecnych programach wykazało, że obecnie agencje krajowe w wielu państwach przeprowadzają znacznie bardziej skrupulatne kontrole i większą ich liczbę niż wymaga tego Komisja. Dodatkowo duża liczba w szczególności niewielkich dotacji przeznaczonych na mobilność indywidualnych osób nakłada duże obciążenie zarówno na uczestników, jak i na agencje krajowe. Poza tym agencje krajowe, które zarządzają stosunkowo niewielkimi kwotami funduszy unijnych, ponoszą znaczenie wyższe koszty zarządzania niż agencje zarządzające większymi sumami;
- specyficzna grupa docelowa: szczególnie w sektorze młodzieży, ale w pewnym stopniu również w obszarze uczenia się dorosłych, uczestnicy mogą nie posiadać niezbędnej kondycji finansowej lub złożonej struktury zarządzania, np. grupy młodych osób, tworzone wyłącznie na potrzeby zarządzania projektem wymiany młodzieży. Ten brak formalnej struktury może mieć wpływ na ich finansową i operacyjną zdolność zarządzania funduszami unijnymi;
- potencjalne nakładanie się finansowania różnych działań ze względu na ich szeroki zakres: działaniami w ramach obecnego programu zarządza sieć agencji krajowych, agencja wykonawcza oraz Komisja. Podmioty te wykorzystują różne informatyczne systemy zarządzania. Jednocześnie aktualna definicja działań w ramach programu jest raczej szeroka, co zasadniczo umożliwia pewien stopień nakładania się finansowania.

2.2.2. Przewidywane metody kontroli

System kontroli nowego programu zostanie opracowany w taki sposób, aby zapewnić skuteczność i opłacalność kontroli.

1. Zmniejszenie liczby błędów wynikających ze złożoności zasad

Jak stwierdzono w pkt 2.1. powyżej, najważniejsze uproszczenie mające na celu zmniejszenie liczby błędów wynikających ze złożoności zasad finansowych będzie polegać na powszechnym stosowaniu dotacji w formie kwot ryczałtowych oraz skali kosztów jednostkowych.

Jest to zgodne z wynikiem badania kosztów kontroli, w którym przeanalizowano koszty kontroli 4 różnych rodzajów działań w ramach programu „Uczenie się przez całe życie”, którymi zarządzają agencje krajowe:

- mobilność w ramach programu Erasmus: wysokie dotacje dla poszczególnych uniwersytetów na podstawie kwot ryczałtowych dla beneficjentów wielokrotnie korzystających z finansowania; dotacje stanowią 50 % budżetu programu;
- mobilność w ramach programu Leonardo oraz projektów w zakresie transferu innowacji: odpowiednio średnie i wysokie dotacje dla partnerstw wielostronnych na podstawie odpowiednio kwot ryczałtowych i kosztów rzeczywistych;
- partnerstwa: małe dotacje dla szkół, organizacji zajmujących się kształceniem i szkoleniem zawodowym oraz uczeniem się dorosłych w oparciu o zryczałtowane dotacje;
- mobilność indywidualna: bardzo małe dotacje dla indywidualnych pracowników prowadzących nauczanie w szkołach oraz prowadzących kształcenie dorosłych.

W badaniu uzyskano następujące wyniki w odniesieniu do programu „Uczenie się przez całe życie”:

Rodzaj środka	Kontrola rutynowa	Kontrola dokumentacji	Kontrola <i>ex post</i>
Mobilność w ramach programu Erasmus	0,16 %	0,32 %	0,17 %
Projekty Leonardo	2,55 %	1,67 %	1,77 %
Partnerstwa	0,25 %	0,36 %	nie dotyczy
Mobilność indywidualna	0,66 %	0,93 %	nie dotyczy
Średnia dla programu „Uczenie się przez całe życie”	0,81 %	1,05 %	0,40 %

Chociaż średnia korekta finansowa po rutynowych kontrolach sprawozdań końcowych (sprawdzono 100 % umów o udzielenie dotacji) wynosi 0,81 %, jej wartość waha się od 0,16 % w przypadku mobilności w ramach programu Erasmus do 2,55 % w przypadku projektów Leonardo. Podobnie w przypadku kontroli dokumentów na podstawie dokumentów potwierdzających dla próby umów o udzielenie dotacji (kontroli należy poddać 10-25 % populacji) średnia wynosi 1,05 % i waha się w przedziale od 0,32 % w przypadku mobilności w ramach programu Erasmus do 1,67 % w przypadku projektów Leonardo. Tę samą prawidłowość potwierdzają kontrole *ex post* na miejscu.

Jak wynika z powyższych danych rzeczywisty margines błędu wynosi ok. 0,50 %. Ten niski poziom błędów potwierdzają również niezależne audyty finansowe umów pomiędzy Komisją a agencjami krajowymi (0,07 % w 2010 r.).

W przypadku programu „Mobilna młodzież” trudniej ustalić poziomy błąd. Na podstawie audytów finansowych umów pomiędzy Komisją a agencjami krajowymi przeprowadzonych w 2010 r. poziom błędów wyniósł 1,71 %, ale ogromny wpływ na ten

wynik miały systematyczne błędy po stronie jednego z głównych państw w umowach pomiędzy Komisją a agencją krajową w latach 2005 i 2007.

Średni poziom błędu w przypadku dwóch połączonych programów wyniósł 0,3 %.

Biorąc pod uwagę fakt, że w ramach nowego programu ok. 80 % budżetu zostanie przydzielone na działania w zakresie mobilności edukacyjnej oraz że dotacje na te działania będą miały formę kwot ryczałtowych oraz skal kosztów jednostkowych, można oczekiwać, że umożliwi to utrzymanie lub nawet dalsze obniżenie niskiego już poziomu błędu w przypadku całego programu.

Ponadto oczekuje się, że przekształcenie indywidualnych umów o udzielenie dotacji wspierających mobilność w umowy zarządzane przez organizacje, poprawi poziom błędu i zbliży go do wartości odnotowanej w przypadku mobilności w ramach programu Erasmus.

W przypadku działań w ramach współpracy na rzecz innowacji i dobrych praktyk oraz w ramach wsparcia reform politycznych Komisja, jeżeli będzie to możliwe, ustali wysokość kwot ryczałtowych, skalę kosztów jednostkowych i wysokość zryczałtowanych dotacji w odniesieniu do oczekiwanych wyników, szczególnie w przypadku partnerstw strategicznych (por. mechanizm finansowania porównywalny do mechanizmu w przypadku partnerstw w tabeli powyżej).

W przypadku mniejszej części działań, na które dotacje mogą nadal opierać się (częściowo) na kosztach rzeczywistych, uproszczenie zarządzania dotacjami powinno wynikać w szczególności z ponownego określenia kosztów kwalifikowalnych oraz ograniczenia wkładu Unii w konkretne rodzaje kosztów bezpośrednich zgodnie z zaleceniami z wewnętrznego audytu DG EAC dotyczącego poziomu błędu w zarządzaniu bezpośrednim. W odniesieniu do dotacji przewiduje się następujące modele finansowania i uproszczenia:

- uproszczony zwrot rzeczywistych kosztów bezpośrednich;
- jasna definicja bezpośrednich kosztów zatrudnienia, aby zapewnić beneficjentom pewność prawa oraz aby ograniczyć błędy;
- pewność prawa w odniesieniu do rejestracji czasu pracy dzięki zapewnieniu przejrzystego i prostego zbioru minimalnych warunków w ramach zasad uczestnictwa;
- zniesienie obowiązków rejestracji czasu pracy w przypadku pracowników pracujących w 100 % przy projekcie unijnym;
- możliwość wykorzystywania jednostkowych kosztów zatrudnienia (średnie koszty zatrudnienia) w przypadku beneficjentów, którzy zwykle stosują tę metodę rachunkowości;
- jedna kwota ryczałtowa obejmująca koszty pośrednie, stosowana wyłącznie w odniesieniu do bezpośrednich kosztów zatrudnienia;
- w przypadku działań zarządzanych przez agencję wykonawczą stosowanie zaświadczeń o przeprowadzeniu kontroli w odniesieniu do dotacji przekraczających próg, w których to zaświadczeniach audytorzy będą poświadczać legalność i zgodność sprawozdań finansowych;

Środki te powinny spowodować obniżenie poziomu błędu w przypadku tych rodzajów projektów, w których poziomy błędu są obecnie stosunkowo wysokie, np. transfer

innowacji w ramach programu Leonardo, a w szczególności w przypadku działań zarządzanych bezpośrednio przez Komisję i agencję wykonawczą.

Oczekiwane wyniki/cel kontroli wewnętrznej

Już w ramach obecnych programów określono bardzo szczegółowe wymogi dotyczące kontroli w podziale na różne rodzaje działań, opierając się na analizie ryzyka i z uwzględnieniem poziomu dotacji, złożoności działania, liczby partnerów oraz cyklu korzystania z finansowania przez danego beneficjenta. Podobne podejście zostanie przyjęte w odniesieniu do nowego programu, uwzględnione zostanie jednak również niższe ryzyko wynikające z przewidywanego uproszczenia. Jest to dodatkowo uzasadnione przez wyjątkowo niskie poziomy błędów w przypadku większości obecnych programów. Dobra znajomość systemów kontroli i ich wyników umożliwi określenie celów kontroli na podstawie istniejącego ryzyka.

W związku z powyższym przewiduje się następujące orientacyjne cele kontroli działań zarządzanych przez agencje krajowe:

	Mobilność edukacyjna	Projekty współpracy
prowadzone na miejscu kontrole systemów beneficjentów wielokrotnie korzystających z finansowania i beneficjentów wielu dotacji (w tym kontrola finansowa na miejscu ostatniej zakończonej umowy, jeżeli dotyczy)	W przypadku nowych beneficjentów: 1 kontrola w trakcie programu/beneficjenta wielokrotnie korzystającego z finansowania, który otrzymuje roczną dotację w wysokości >250 000 EUR	1 kontrola w trakcie programu/beneficjenta wielu dotacji, który otrzymuje rocznie kwotę dotacji w wysokości >1 000 000 EUR
	W przypadku beneficjentów, którzy zostali poddani kontroli w odniesieniu do podobnych działań w ramach poprzednich programów, systemy kontroli będą zależeć od wyników wcześniejszych kontroli.	
kontrole na miejscu w trakcie realizacji działania w przypadku beneficjentów, którzy nie korzystali wielokrotnie z finansowania	1 % w zależności od poziomu dotacji oraz rodzaju beneficjenta	
rutynowe kontrole sprawozdań końcowych	100 %	
kontrole dokumentów potwierdzających	2-5 % w zależności od poziomu dotacji oraz rodzaju beneficjenta	2–10 % w zależności od poziomu dotacji, rodzaju dotacji oraz rodzaju beneficjenta
kontrole finansowe <i>ex</i>	0,25-1 % w zależności od poziomu dotacji, rodzaju dotacji,	

W przypadku szczególnie małych państw z niewielką liczbą uczestników w ramach danego działania można przyjąć szczegółowe cele kontroli, aby uniknąć corocznego poddawania szczegółowym kontrolom tych samych beneficjentów z powodu minimalnych wymogów ilościowych.

Kontrole na miejscu w trakcie realizacji działania będą uważnie dobierane, ponieważ zwykle nie prowadzą one do korekty finansowej, a pociągają za sobą bardzo wysokie koszty dla agencji krajowych. Mogą ograniczać się do konkretnych obszarów, na przykład charakteryzujących się dużym zaangażowaniem przedsiębiorstw, organów posiadających bardziej ograniczoną zdolność finansową lub grup nieformalnych (szczególnie w sektorze młodzieży) i opierać się na rodzajach ryzyka stwierdzonych podczas eksploracji danych.

W przypadku stwierdzenia poważnych problemów u danego beneficjenta częstotliwość prowadzonych na miejscu kontroli systemów beneficjentów wielokrotnie korzystających z finansowania może zostać zwiększona w całym okresie realizacji programu.

2. Wiarygodność łańcucha kontroli i ścieżki audytu

W przypadku bieżących programów „Uczenie się przez całe życie” i „Mobilna młodzież” wprowadzono solidny system kontroli, aby kontrolować wykorzystanie funduszy unijnych przyznanych na działania zarządzane przez agencje krajowe — stanowiące $\frac{3}{4}$ budżetu programu — w państwach członkowskich. System ten został utworzony w 2007 r. i na przestrzeni ostatnich dziesięciu lat znacząco się rozwinął, czego efektem było uznanie jego solidności przez Trybunał Obrachunkowy (DAS 2008, 2009 i 2010) oraz Służbę Audytu Wewnętrznego (audyt systemu zarządzania i kontroli agencji krajowych w ramach programu „Uczenie się przez całe życie” w latach 2009–2010).

W nowym rozporządzeniu finansowym proponowanym przez Komisję wprowadzony zostanie nowy element, który będzie musiał zostać uwzględniony na potrzeby łańcucha kontroli. W art. 57 ust. 5 lit d) wymaga się, aby organy, takie jak agencje krajowe, co roku sporządzały „poświadczenie wiarygodności dotyczące zarządzania w odniesieniu do kompletności, rzetelności i prawdziwości sprawozdań, prawidłowości funkcjonowania systemów kontroli wewnętrznej, a także legalności i prawidłowości operacji podstawowych oraz przestrzegania zasady należytego zarządzania finansami”. W art. 57 ust. 5 list e) wymaga się również „opinii niezależnego audytora na temat poświadczenia wiarygodności dotyczącego zarządzania, o którym mowa w lit. d), obejmującej wszystkie jego elementy”. Nowe rozporządzenie finansowe stanowi, że agencje krajowe muszą dostarczyć Komisji poświadczenie dotyczące zarządzania do dnia 1 lutego, a opinię niezależnego audytora do dnia 15 marca następnego roku po roku, którego dotyczą te dokumenty.

W efekcie tej zmiany w rozporządzeniu finansowym przyjęty zostanie łańcuch kontroli w odniesieniu do działań w ramach programu zarządzanych przez agencje krajowe z jednoczesnym dalszym wykorzystaniem istniejących dobrych praktyk w celu zapewnienia właściwego wykorzystania funduszy unijnych.

W odniesieniu do działań realizowanych przez agencje krajowe przewiduje się następującą strukturę:

- kontrole będą organizowane na trzech poziomach: agencji krajowych, niezależnych organów audytowych wyznaczonych przez państwa członkowskie oraz Komisji, przy

czym Komisja będzie uwzględniać kontrole przeprowadzone przez inne organy, aby zapewnić racjonalność kontroli pod względem kosztów. W tym celu Komisja zorganizuje regularną wymianę planów kontroli i audytów między zainteresowanymi podmiotami w wieloletniej perspektywie audytu;

- mimo iż agencje krajowe będą odpowiedzialne za kontrole podstawowe beneficjentów, ich system wewnętrznej kontroli i zgodności będzie monitorowany i nadzorowany przez państwa członkowskie oraz poddawany audytowi przez niezależny organ audytowy. Komisja określi wymogi w odniesieniu do kontroli na poziomie krajowym, aby zapewnić spójność i wiarygodność oraz nadzór nad prowadzeniem kontroli na poziomie państw członkowskich. Jest to już ugruntowana praktyka stosowana przez Komisję, która corocznie wydaje tzw. przewodnik dla agencji krajowych, w którym określa minimalne wymogi, cele kontroli oraz wytyczne techniczne dla agencji krajowych, a także wytyczne dla agencji krajowych w odniesieniu do podstawowych kontroli beneficjentów programu. To samo dotyczy wytycznych dla organów krajowych, w których został określony minimalny zakres kontroli wtórnych i wytyczne metodologiczne, aby zapewnić możliwą do zaakceptowania wiarygodność oraz spójność i porównywalność kontroli. Po wprowadzeniu nowych wymogów dla agencji krajowych w rozporządzeniu finansowym (por. w szczególności art. 57 ust. 5 lit d) i e)) w nowym programie wytyczne dla organów krajowych zostaną jednak zastąpione przez „uzgodnione procedury” dla niezależnych organów audytowych;

- obecny uciążliwy system corocznych poświadczeń wiarygodności przez państwa członkowskie zostanie zastąpiony bardziej efektywną strukturą:

- państwa członkowskie wyznaczą swoje agencje krajowe i przedstawią poświadczenie wiarygodności *ex ante*, aby zapewnić zgodność agencji krajowej z minimalnymi wymogami określonymi przez Komisję w odniesieniu do wewnętrznych standardów kontroli oraz z przepisami unijnymi w zakresie zarządzania cyklem projektu w przypadku działań zdecentralizowanych;

- agencje krajowe przedstawią Komisji roczne poświadczenie wiarygodności dotyczące zarządzania towarzyszące ich rocznemu sprawozdaniu z zarządzania programem i jego realizacji z uwzględnieniem sprawozdań finansowych oraz sprawozdań z kontroli beneficjentów;

- poświadczenie wiarygodności agencji krajowej dotyczące zarządzania będzie zaopiniowane przez niezależny organ audytowy posiadający niezbędne kompetencje zawodowe do przeprowadzania audytów organów publicznych. Państwo członkowskie wyznaczy niezależny organ audytowy i zapewni jego zgodność z minimalnymi wymogami określonymi przez Komisję;

- chociaż niezależny organ audytowy będzie odpowiadać za przeprowadzanie kontroli i audytów agencji krajowej zgodnie z wymogami zawartymi w nowym rozporządzeniu finansowym, państwa członkowskie będą monitorować zgodność agencji krajowej z wymogami Komisji i co roku informować Komisję o swoich działaniach z zakresu monitorowania i nadzoru;

- Komisja będzie sama nadzorować cały system kontroli, przeprowadzając kontrole i audyty (zarówno audyty systemów, jak i audyty finansowe) na poziomie krajowym z należyтым uwzględnieniem kontroli i audytów przeprowadzonych przez inne organy. Kontrole przeprowadzane przez Komisję będą zatem proporcjonalne do siły krajowych

systemów kontroli. Prowadzona będzie regularna wymiana informacji na temat kontroli i audytów na poziomie krajowym i europejskim, aby uniknąć luk i nakładania się działań.

W przeciwieństwie do obecnych programów państwa członkowskie nie będą już miały obowiązku dostarczania rocznego poświadczenia wiarygodności ze względu na skuteczność i opłacalność, z uwagi na nowe wymogi dotyczące agencji krajowych zawarte w nowym rozporządzeniu finansowym (por. art. 57 ust. 5).

Pozostają one jednak odpowiedzialne za monitorowanie i nadzorowanie realizacji programu na poziomie krajowym i co roku będą informować Komisję o swoich działaniach w tym zakresie.

Aby zapewnić wysokiej jakości podstawę dla rocznego poświadczenia wiarygodności przez dyrektora generalnego zostanie wprowadzony system kontroli składający się z następujących elementów:

- poświadczenie wiarygodności dotyczące zarządzania ze strony agencji krajowej, które należy dostarczyć do dnia 1 lutego N+1;
- opinia z niezależnego audytu, którą należy dostarczyć do dnia 15 marca N+1;
- przeprowadzona przez Komisję analiza poświadczenia wiarygodności dotyczącego zarządzania oraz opinii z niezależnego audytu, a także odpowiednie informacje zwrotne dla agencji krajowej i państwa członkowskiego, z uwzględnieniem spostrzeżeń i zaleceń natury formalnej w przypadku braku zgodności lub niezadawalającego funkcjonowania agencji krajowej;
- informacje ze strony państw członkowskich, przekazywane do dnia 30 października każdego roku, obejmujące działania z zakresu monitorowania i nadzorowania programu na poziomie krajowym.

Oczekuje się, że w połączeniu z kontrolami systemów i audytami finansowymi prowadzonymi przez Komisję, koszt kontroli będzie jeszcze niższy, zbliżając się do proporcjonalnie niższych kosztów kontroli programu „Uczenie się przez całe życie” (obecnie koszty te stanowią nieco poniżej 2 % rocznego budżetu Unii na działania zarządzane przez agencje krajowe, przy czym 0,23 % ponosi KE; 0,16 % państwa członkowskie. a 1,59 % agencje krajowe, w porównaniu do całkowitego kosztu na poziomie 5,75 % w przypadku programu „Mobilna młodzież”, na który składa się 1,00 % ponoszony przez KE; 0,82 % przez państwa członkowskie i 3,93 % przez agencje krajowe).

Koszty kontroli powinny zmniejszyć się w szczególności na dwóch poziomach: na poziomie KE, ponieważ ta sama liczba urzędników będzie zarządzać znacznie większym budżetem przy niższej liczbie agencji krajowych; na poziomie państw członkowskich, ponieważ ich nadzór będzie wymagać mniejszej liczby kontroli bezpośrednich z uwagi na rolę niezależnego organu audytowego. Przewiduje się również obniżenie kosztów kontroli w agencjach krajowych, ale w mniejszym stopniu: chociaż z jednej strony zmniejsza się minimalny odsetek beneficjentów, których należy poddać kontroli, agencje krajowe będą zarządzać większymi budżetami i w związku z tym większą liczbą beneficjentów.

W zależności od wyników przeprowadzonych kontroli Komisja może zastosować wobec agencji krajowych środki ostrożności (takie jak zawieszenie zobowiązań lub płatności) oraz środki naprawcze (w szczególności korekty finansowe). Oba rodzaje środków są już

stosowane i okazały się skuteczne przy rozwiązywaniu poważnych problemów związanych z brakiem zgodności i niezadowalającym funkcjonowaniem.

Działania, którymi zarządza agencja wykonawcza

Komisja będzie stosować środki kontroli wymagane w odniesieniu do agencji wykonawczych zgodnie z art. 59 rozporządzenia finansowego [zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 58/2003 – rozporządzenie w sprawie agencji wykonawczych].

Dodatkowo Komisja będzie monitorować i kontrolować osiągnięcie przez agencje wykonawcze odpowiednich celów kontroli działań, którymi zarządzanie zostanie im powierzone. Nadzór ten będzie elementem współpracy pomiędzy macierzystą DG a agencją wykonawczą oraz składania sprawozdań półrocznych przez agencję.

W 2010 r. agencja wykonawcza zgłosiła zastrzeżenie dotyczące zarządzania obecnym (lata 2007-2013) programem „Mobilna młodzież”. W przypadku tego programu istotność wartości narażonej na ryzyko w 2010 r. wyniosła 7,38 %, co jednak stanowiło mniej niż 0,5 % całkowitego budżetu płatności agencji wykonawczej na 2010 r. Biorąc pod uwagę tę bardzo niską wartość, podtrzymano ogólną wiarygodność poświadczenia agencji. Analiza błędów wykazała, że dotyczyły one przede wszystkim trudności niektórych beneficjentów ze sporządzeniem odpowiedniej dokumentacji poświadczającej oraz nieprzestrzegania niektórych zasad kwalifikowalności.

W 2011 r. opracowano i wdrożono plan działania mający na celu, w przypadku wszystkich programów zarządzanych przez agencję, poprawę jakości przekazywanych beneficjentom informacji na temat zobowiązań finansowych, audytów i kontroli *ex post* (dzięki opracowaniu zestawu informacyjnego lub poprawie skuteczności i efektywności wizyt monitorujących), poprawę strategii kontroli dokumentacji oraz konsolidację strategii agencji w zakresie audytu.

Oczekuje się, że realizacja tego planu działania przez agencję zapewni obniżenie poziomu błędów do końca obowiązujących wieloletnich ram finansowania. Jeżeli chodzi o rok 2011, można już stwierdzić, że szacowany poziom błędów w przypadku programu „Mobilna młodzież” powinien wynosić ok. 1 %. Zgodnie z tendencją średnioterminową poziom niezgodności działań przewidzianych w ramach nowego programu powinien być zatem znacznie niższy niż próg 2 %.

Ponadto środki służące uproszczeniu, które są przewidziane w proponowanym programie, powinny dodatkowo zmniejszyć ryzyko wystąpienia błędów.

Działania, którymi zarządza bezpośrednio Komisja

Komisja zamierza zarządzać bezpośrednio tylko minimalną liczbą umów o udzielenie dotacji i zamówień publicznych na usługi.

W latach 2009 i 2010 DG EAC zgłosiła zastrzeżenie dotyczące realizacji scentralizowanych działań bezpośrednich. Podobnie jak w przypadku agencji wykonawczej, analiza stwierdzonych błędów pokazuje, że dotyczą one głównie niezdolności beneficjentów do sporządzania dokumentacji poświadczającej lub niewystarczającej jakości tych dokumentów.

Podjęte działania naprawcze powinny zmniejszyć liczbę stwierdzanych błędów do końca obecnych wieloletnich ram finansowania. Działania te obejmują: działania informacyjne

skierowane do beneficjentów, aby uświadomić im ich obowiązki; zmianę w kierunku zamykania projektów na podstawie wyników lub podejścia zakładającego zryczałtowane finansowanie; wprowadzenie na początku 2010 r. „uzgodnionych procedur” w odniesieniu do audytów certyfikujących zadeklarowanych wydatków; oraz wyrывkowe kontrole dokumentacji poświadczającej. Ponadto aktualnie wprowadza się bardziej scentralizowany obieg finansowy, aby zgromadzić specjalistyczną wiedzę z dziedziny finansów na potrzeby obsługi mniejszej liczby transakcji.

Przewidywane uproszczenia pomogą zmniejszyć ryzyko wystąpienia błędów również w przypadku scentralizowanych transakcji bezpośrednich.

3. Nieefektywne wykorzystanie zasobów administracyjnych

Badanie kosztów kontroli pokazało, że znaczna liczba agencji krajowych przeprowadza więcej kontroli i są one bardziej skrupulatne niż wymaga tego KE, przy czym nie zawsze niosą one ze sobą przekonującą wartość dodaną. Komisja szacuje koszty tych dodatkowych kontroli na blisko 20 % całkowitych kosztów kontroli agencji krajowych.

W kontekście zmniejszania wydatków publicznych takie dodatkowe kontrole w nowym programie powinny ograniczać się do zagrożeń lub rozpoznanych przypadków problematycznych. W związku z tym Komisja bardziej szczegółowo określi wymogi dotyczące kontroli i dostarczy agencjom krajowym narzędzia kontroli, takie jak listy kontrolne, w celu dopilnowania, aby we wszystkich państwach w odniesieniu do takich samych działań obowiązywały jednakowe zasady kontroli.

Nastąpi również wzrost wykorzystania zasobów administracyjnych dzięki zniesieniu umów o udzielenie dotacji wspierających indywidualną mobilność, tj. agencja krajowa będzie przekazywać wszystkie dotacje wspierające mobilność edukacyjną osób podmiotowi, który organizuje mobilność (np. uniwersytetom, szkołom, organizatorom szkolenia), a nie poszczególnym studentom i nauczycielom. Powinno to znacznie zmniejszyć liczbę umów przy jednoczesnym zmniejszeniu nieodłącznie związanego z nimi obciążenia pracą uczestników i organów zarządzających na wszystkich etapach cyklu projektu.

Badanie kosztów kontroli pokazało, że koszty te zależą po części od wielkości budżetu, którym zarządzają agencje krajowe. W przypadku programu „Uczenie się przez całe życie” koszt ten waha się od 1,26 % w przypadku 6 największych państw do 3,35 % w przypadku 6 najmniejszych państw. Przedział ten jest jeszcze szerszy w przypadku programu „Mobilna młodzież” (który zarządza ok. 1/6 budżetu programu „Uczenie się przez całe życie”): od 3,66 % do 12,62 %. Biorąc pod uwagę wspomniane rozbieżności, Komisja zaleca w swoim wniosku wyznaczenie jednej agencji krajowej na państwo, aby zwiększyć masę krytyczną i obniżyć koszty zarządzania.

4. Rozwiązanie problemu słabości konkretnych grup docelowych

Dzięki proponowanym uproszczeniom zarządzania dotacjami, takim jak w szczególności powszechne stosowanie kwot ryczałtowych i zryczałtowanych dotacji, poziom błędów powinien obniżyć się również w przypadku uczestników charakteryzujących się mniej solidną strukturą organizacyjną i mniejszą zdolnością finansową, szczególnie w sektorze młodzieży, ale również w społeczności związanej z uczeniem się dorosłych.

Uwzględniając wspomniane środki upraszczające, Komisja przyjmuje konieczność zaakceptowania ryzyka rezydualnego, które jest nieodłącznym elementem wyboru

politycznego polegającego na zapewnieniu wsparcia Unii dla tych rodzajów uczestników z uwagi na cele programu.

5. Zapobieganie potencjalnemu podwójnemu finansowaniu

Zobacz pkt 2.3 poniżej.

2.3. Środki zapobiegania nadużyciom finansowym i nieprawidłowościom

Określić istniejące lub przewidywane środki zapobiegania i ochrony

Należy zauważyć, że ogólnie w ramach obecnych programów doszło do bardzo niewielu nadużyć finansowych. Fakt ten, w połączeniu z bardzo niskimi poziomami błędów, uzasadnia konieczność zapewnienia proporcjonalności i racjonalności pod względem kosztów środków zapobiegania nadużyciom i nieprawidłowościom w ramach nowego programu.

Kierując się zaleceniami z audytu wewnętrznego, Komisja przeprowadziła analizę potencjalnych obszarów nakładania się/podwójnego finansowania w programach „Uczenie się przez całe życie” i „Mobilna młodzież”. Chociaż podwójne finansowanie jest teoretycznie możliwe, jego wystąpieniu skutecznie zapobiegają już kontrole prewencyjne na etapie wyboru, przeprowadzane zarówno przez agencje krajowe, jak i agencję wykonawczą.

W związku z powyższym, aby jeszcze bardziej ograniczyć możliwość wystąpienia nadużyć finansowych i nieprawidłowości, w nowym programie przewiduje się następujące środki:

- zapobieganie potencjalnym nadużyciom finansowym i nieprawidłowościom jest uwzględnione już podczas opracowywania programu. Chociaż wiele działań w ramach bieżących programów umożliwia pewne nakładanie się działań i uczestników, w przyszłości należy temu zapobiec dzięki strukturze, która będzie wyraźnie określać granice między działaniami i pozwoli uniknąć podejmowania podobnych czynności przez tych samych uczestników w ramach różnych działań;
- wprowadzona zostanie rejestracja uczestników w jednym centralnym rejestrze (ewentualnie w istniejącym portalu KE dla uczestników), która umożliwi weryfikację *ex ante* zaangażowania organizacji w różne działania programu i w różnych państwach uczestniczących. Zapobiegnie to potencjalnemu wykorzystywaniu różnic w systemie przyznawania dotacji w państwach uczestniczących;
- jeżeli nadal będą stosowane różne informatyczne narzędzia zarządzania, dla wszystkich działań programu (scentralizowanych i zdecentralizowanych) zostanie utworzona hurtownia danych;
- kontrola uczestników mobilności edukacyjnej będzie możliwa za pośrednictwem tzw. aplikacji Mobility Tool, która obecnie zapewnia już rejestrację wszystkich uczestników programu mobilności w ramach projektów Leonardo da Vinci i programu „Uczenie się przez całe życie”;
- zarówno agencje krajowe, jak i agencja wykonawcza będą musiały zgłaszać Komisji, w trybie doraźnym oraz w swoich regularnych sprawozdaniach, potencjalne nadużycia finansowe i nieprawidłowości. Organy te będą również musiały wnosić oskarżenia w celu

odzyskania utraconych, nieprawidłowo wypłaconych lub niewłaściwie wykorzystanych funduszy programu;

- jeżeli chodzi o przypadki nadużyć finansowych, nieprawidłowości lub zaniedbań przypisywanych agencji krajowej i powodujących niemożliwą do odzyskania utratę funduszy unijnych, obecnie podstawa prawna przewiduje, że zainteresowane państwo członkowskie ponosi odpowiedzialność za tego rodzaju straty.

3. SZACUNKOWY WPŁYW FINANSOWY WNIOSKU/INICJATYWY

3.1. Dział(y) wieloletnich ram finansowych i pozycja(-e) wydatków w budżecie, na które wniosek/inicjatywa ma wpływ

- Istniejące pozycje w budżecie³⁶

Według działów wieloletnich ram finansowych i pozycji w budżecie

Dział wieloletnich ram finansowych	Pozycja w budżecie	Rodzaj środków	Wkład			
	Numer [Treść.....]	Zróżnicowane /niezróżnicowane ⁽³⁷⁾	państw EFTA ³⁸	krajów kandydujących ³⁹	państw trzecich	w rozumieniu art. 18 ust. 1 lit. aa) rozporządzenia finansowego
5	15.01 Wydatki administracyjne w obszarze polityki „Edukacja i kultura”, art. 1-3	Niezróżnicowane	TAK	TAK	TAK/NIE	NIE

- Nowe pozycje w budżecie, o których utworzenie się wnioskuje

Według działów wieloletnich ram finansowych i pozycji w budżecie

Dział wieloletnich ram finansowych	Pozycja w budżecie	Rodzaj środków	Wkład			
	Numer [Treść.....]	Zróżnicowane /niezróżnicowane	państw EFTA	krajów kandydujących	państw trzecich	w rozumieniu art. 18 ust. 1 lit. aa) rozporządzenia finansowego
1	15.01.04.01 „Erasmus dla wszystkich” – Wydatki na administrację i zarządzanie	Niezróżnicowane	TAK	TAK	TAK/NIE	NIE
4	15.01.04.02 „Erasmus dla wszystkich” – wymiar międzynarodowy – Wydatki na administrację i zarządzanie	Niezróżnicowane	TAK	TAK	TAK/NIE	NIE
1	15.02.01 „Erasmus dla wszystkich”	Zróżnicowane	TAK	TAK	TAK/NIE	NIE
4	15.02.02 „Erasmus dla wszystkich” –	Zróżnic	TAK	TAK	TAK/N	NIE

³⁶ Pozycja(-e) w budżecie przeznaczonym dla agencji wykonawczej, którą(-e) należy określić po ustabilizowaniu danych dotyczących wydatków.

³⁷ Środki zróżnicowane/ środki niezróżnicowane.

³⁸ EFTA: Europejskie Stowarzyszenie Wolnego Handlu.

³⁹ Kraje kandydujące oraz w stosownych przypadkach potencjalne kraje kandydujące Bałkanów Zachodnich.

	program międzynarodowy	owane			IE	
--	------------------------	-------	--	--	----	--

3.2. Szacunkowy wpływ na wydatki

3.2.1. Synteza szacunkowego wpływu na wydatki

w mln EUR (do 3 miejsc po przecinku) – ceny bieżące

Dział wieloletnich ram finansowych:	1	Jednolity Program na rzecz kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu „Erasmus dla wszystkich”
--	---	--

Dyrekcja Generalna ds. Edukacji i Kultury			2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	po roku 2020	OGÓLEM
• Środki operacyjne											
15.02.01 „Erasmus dla wszystkich”	Środki na zobowiązania	(1)	1 467	1 763	2 072	2 390	2 722	3 065	3 421	0	16 899
	Środki na płatności	(2)	1 174	1 692	1 989	2 294	2 613	2 942	3 285	911	16 899
Środki administracyjne finansowane ze środków przydzielonych na określone programy operacyjne ⁴⁰											
15.01.04 „Erasmus dla wszystkich” – Wydatki na administrację i zarządzanie ⁴¹		(3)	43,118	48,218	51,247	56,904	61,481	67,313	71,595	0	400
OGÓLEM środki dla Dyrekcji Generalnej ds.	Środki na zobowiązania	=1+1 a+3	1 510	1 811	2 123	2 447	2 783	3 132	3 493	0	17 299

⁴⁰ Wsparcie techniczne lub administracyjne oraz wydatki na wsparcie w zakresie wprowadzania w życie programów lub działań UE (dawne pozycje „BA”), pośrednie badania naukowe, bezpośrednie badania naukowe.

⁴¹ Obejmują wydatki administracyjne agencji wykonawczej, której może zostać powierzona realizacja części programu zgodnie z przesunięciem dużej części wydatków na końcowe lata. Wydatki administracyjne byłyby stałe w czasie.

Edukacji i Kultury	Środki na płatności	=2+2 a +3	1 217	1 740	2 040	2 351	2 674	3 009	3 356	911	17 299
--------------------	---------------------	-----------------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-----	--------

DG: ds. Edukacji i Kultury			2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	po roku 2020	OGÓLEM
• OGÓLEM środki operacyjne na Dział 1	Środki na zobowiązania	(4)	1 467	1 763	2 072	2 390	2 722	3 065	3 421	0	16 899
	Środki na płatności	(5)	1 174	1 692	1 989	2 294	2 613	2 942	3 285	911	16 899
• OGÓLEM środki administracyjne finansowane ze środków przydzielonych na określone programy operacyjne		(6)	43,118	48,218	51,247	56,904	61,481	67,313	71,595	0	400
OGÓLEM środki na DZIAŁ 1 wieloletnich ram finansowych	Środki na zobowiązania	(7) =4+6	1 510	1 811	2 123	2 447	2 783	3 132	3 493	0	17 299
	Środki na płatności	(8) =5+6	1 217	1 740	2 040	2 351	2 674	3 009	3 356	911	17 299

Jeżeli wpływ wniosku/inicjatywy nie ogranicza się do jednego działu:

Dział 4			2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	po roku 2020	OGÓLEM
• 15.02.02 „Erasmus dla wszystkich” – wymiar międzynarodowy - OGÓLEM środki operacyjne	Środki na zobowiązania	(1)	215	227	236	247	257	272	285	0	1 739
	Środki na płatności	(2)	172	218	227	237	247	261	274	104	1 739
• 15.01.04.02 – OGÓLEM środki administracyjne finansowane ze środków przydzielonych na określone programy operacyjne		(3)	9	10	10	10	11	11	12	0	73
OGÓLEM środki na DZIAŁ 4 wieloletnich ram finansowych	Środki na zobowiązania	(7) =4+6	224	237	246	257	268	283	297	0	1 812
	Środki na płatności	(8) =5+6	181	228	237	247	258	272	286	104	1 812

			2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	po roku 2020	OGÓŁEM
OGÓŁEM środki na DZIAŁY 1 do 4 wieloletnich ram finansowych (kwota referencyjna)	Środki na zobowiązania	=7+9+11	1 734	2 048	2 369	2 704	3 051	3 415	3 790	0	19 111
	Środki płatności	=8+10+11	1 398	1 969	2 277	2 599	2 932	3 281	3 642	1 015	19 111

Dział wieloletnich ram finansowych:	5	„Wydatki administracyjne”
--	----------	---------------------------

w mln EUR (do 3 miejsc po przecinku) – ceny z 2011 r.

		Rok 2014	Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	OGÓŁEM
DG: ds. Edukacji i Kultury									
• Zasoby ludzkie ⁴²		170 * 0,127 +0,064 * 16 + 0,073 * 18 =23,928	170 * 0,127 +0,064 * 16 + 0,073 * 18 =23,928	170 * 0,127 +0,064 * 16 + 0,073 * 18 =23,928	170 * 0,127 +0,064 * 16 + 0,073 * 18 =23,928	170 * 0,127 +0,064 * 16 + 0,073 * 18 =23,928	170 * 0,127 +0,064 * 16 + 0,073 * 18 =23,928	170 * 0,127 +0,064 * 16 + 0,073 * 18 =23,928	167,496
• Pozostałe wydatki administracyjne		0,3834	0,3834	0,3834	0,3834	0,3834	0,3834	0,3834	2,684
OGÓŁEM Dyrekcja Generalna ds. Edukacji i Kultury	Środki	24,311	24,311	24,311	24,311	24,311	24,311	24,311	170,180

OGÓŁEM środki na DZIAŁ 5 wieloletnich ram finansowych	(Środki na zobowiązania ogółem = środki na płatności ogółem)	24,311	24,311	24,311	24,311	24,311	24,311	24,311	170,180
---	--	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	----------------

⁴² Ogólna liczba 204 EPC obejmuje: zarządzanie agencjami krajowymi, bezpośrednie zarządzanie przez Komisję, nadzór i koordynację z agencją wykonawczą oraz personel na potrzeby wsparcia i koordynacji w związku z programem.

w mln EUR (do 3 miejsc po przecinku) – ceny bieżące

		Rok 2014	Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Po roku 2020	OGÓŁE M
OGÓŁEM środki na DZIAŁY 1 do 5 wieloletnich ram finansowych	Środki na zobowiązania	1 758	2 072	2 393	2 729	3 076	3 439	3 814	0	19 281
	Środki na płatności	1 407	1 990	2 298	2 619	2 952	3 301	3 662	1 053	19 281

3.2.2. Szacunkowy wpływ na środki operacyjne

- Wniosek/inicjatywa nie wiąże się z koniecznością wykorzystania środków operacyjnych
- Wniosek/inicjatywa wiąże się z koniecznością wykorzystania środków operacyjnych, jak określono poniżej:

Środki na zobowiązania w mln EUR (do 3 miejsc po przecinku) – ceny bieżące

Określić cele i realizacje ↓	Rok ⇨		Rok 2014		Rok 2015		Rok 2016		Rok 2017		Rok 2018		Rok 2019		Rok 2020		OGÓŁEM	
	REALIZACJA																	
Mobilność edukacyjna osób	Rodzaj ⁴³	Średni koszt	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba całkowita	Koszt całkowity
Pracownicy (szkolnictwo wyższe – kształcenie i szkolenie zawodowe – szkoły – dorośli – młodzież)	Mobilność indywidualna	0,00157	80 000	117,073	103 847	155,029	125 229	190,665	146 498	227,510	170 723	270,426	194 152	313,734	221 851	365,617	1 042 300	1 640
Studenci (szkolnictwo wyższe)	Mobilność indywidualna	0,00238	230 000	512,530	250 767	570,048	269 387	624,549	287 908	680,843	309 004	745,321	329 407	810,541	353 527	887,181	2 030 000	4 831
Studenci (kształcenie i szkolenie zawodowe)	Mobilność indywidualna	0,00216	70 000	141,131	82 114	168,886	92 976	195,026	103 780	222,044	116 086	253,333	127 987	284,934	142 058	322,543	735 000	1 588

⁴³ Realizacje odnoszą się do produktów i usług, które zostaną zapewnione (np. liczba sfinansowanych wymian studentów, liczba kilometrów zbudowanych dróg itp.).

Określić cele i realizacje ↓	Rok ⇄		Rok 2014	Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	OGÓLEM								
	REALIZACJA																	
Młodzież ucząca się	Mobilność indywidualna	0,00155	75 000	109,032	75 865	112,509	76 641	115,919	77 413	119,428	78 292	123,196	79 142	127,043	80 147	131,213	542 500	838
Międzynarodowa mobilność studentów i pracowników ⁴⁴ Dział H4	Mobilność indywidualna	0,00733	16 717	122 550	17 657	129 447	18 349	134 520	19 220	140 904	19 998	146 604	21 125	154 689	22 152	162 393	135 219	991 287
Studia wspólne ⁴⁵	Mobilność indywidualna	0,03411	2 198	98,686	2 937	120,416	3 752	140,865	4 732	162,002	6 031	186,520	6 759	211,275	7 619	240,791	34 028	1 161
Studia magisterskie (gwarancje kredytowe)	Mobilność indywidualna	0,00266	11,966	31,834	24 413	64,949	41 497	110,400	55 026	146,392	64 759	172,286	66,064	175,758	67,377	179,251	331,100	881
Mobilność edukacyjna osób – suma częściowa			485,880	1,133	557,600	1,321	627,831	1,512	694,576	1,699	764,892	1,898	824,637	2,078	894,730	2,289	4 850,147	11,930
Współpraca na rzecz innowacji i dobrych praktyk	Rodzaj	Średni koszt	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba całkowita	Koszt całkowity
Partnerstwa strategiczne (małe)	Projekty transnarodowe	0,11389	1 550	164,476	1 838	198,958	2 141	236,369	2 442	275,043	2 786	319,970	3 228	378,213	3 510	419,447	17 495	992,476
Partnerstwa strategiczne (średnie)	Projekty transnarodowe	0,30928	325	93,115	500	146,085	657	195,714	813	247,037	990	307,046	1 193	377,379	1 365	440,419	5 842	806,795
Sojusze na rzecz wiedzy/sojusze na rzecz umiejętności sektorowych	Projekty transnarodowe	0,86238	14	11,142	29	23,632	43	35,319	56	47,407	71	61,575	86	75,861	104	93,097	404	348,033

44

Z uwzględnieniem organizacji opłat z tytułu mobilności.

45

Wspólne studia magisterskie i doktoranckie wybrane na pięć edycji w ramach działania 1 programu Erasmus Mundus w latach 2009-2013 będą nadal finansowane w ramach programu „Erasmus dla wszystkich” na pozostałe edycje pod warunkiem przeprowadzenia corocznej procedury przedłużenia na podstawie sprawozdań z postępów i dostępności budżetu.

Określić cele i realizacje ↓	Rok ⇄		Rok 2014		Rok 2015		Rok 2016		Rok 2017		Rok 2018		Rok 2019		Rok 2020		OGÓLEM			
	REALIZACJA																			
Platformy internetowe	Platformy internetowe	7,27300	3	22,284	3	22,732	3	23,184	3	23,648	3	24,120	3	24,606	3	26,604	3	167,179		
Budowanie potencjału szkolnictwa wyższego w skali międzynarodowej	Projekty transnarodowe	0,733	126	92 450	133	97 653	138	101 480	145	106 296	151	110 596	159	116 831	167	122 507	1 020	747 813		
Współpraca na rzecz innowacji i dobrych praktyk – suma cząstkowa			2,015	383 467	2 500	489 061	2,978	592 067	3,456	699 431	3,998	823 307	4,666	972 889	5,146	1,102	24,760	5 062, 295		
Wsparcie reform politycznych	Rodzaj	Średni koszt	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba całkowita	Koszt całkowity
- Wsparcie reform politycznych	wiele rodzajów	102 332	nie dotyczy	74 014	nie dotyczy	78 537	nie dotyczy	84 405	nie dotyczy	104 727	nie dotyczy	110 818	nie dotyczy	123 212	nie dotyczy	140,610	nie dotyczy	716,323		
Działania „Jean Monnet”	Rodzaj	Średni koszt	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba całkowita	Koszt całkowity
- Działania „Jean Monnet”	wiele rodzajów	45,491	nie dotyczy	36,834	nie dotyczy	38,475	nie dotyczy	42,120	nie dotyczy	46,044	nie dotyczy	48,943	nie dotyczy	51,444	nie dotyczy	54,575	nie dotyczy	318,435		
Działania z zakresu sportu	Rodzaj	Średni koszt	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba całkowita	Koszt całkowity
- Działania z zakresu sportu	Projekty transnarodowe	34,118	nie dotyczy	16,978	nie dotyczy	23,815	nie dotyczy	32,016	nie dotyczy	36,035	nie dotyczy	39,052	nie dotyczy	44,525	nie dotyczy	46,406	nie dotyczy	238,827		
Dotacja operacyjna	Rodzaj	Średni koszt	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba	Koszt	Liczba całkowita	Koszt całkowity
- Dotacja operacyjna	Zarządzanie programem	63,189	nie dotyczy	47,751	nie dotyczy	48,712	nie dotyczy	55,200	nie dotyczy	61,935	nie dotyczy	68,915	nie dotyczy	76,162	nie dotyczy	83,650	nie dotyczy	442,325		
KOSZT OGÓLEM Dział 1 i Dział 4				1,682		1,990		2,308		2,637		2,979		3,336		3,706		18,638		

3.2.3. Szacunkowy wpływ na środki administracyjne

3.2.3.1. Streszczenie

- Wniosek/inicjatywa nie wiąże się z koniecznością wykorzystania środków administracyjnych
- Wniosek/inicjatywa wiąże się z koniecznością wykorzystania środków administracyjnych, jak określono poniżej

w mln EUR (do 3 miejsc po przecinku) – ceny z 2011 r.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	OGÓŁE M
--	------	------	------	------	------	------	------	------------

DZIAŁ 5 wieloletnich ram finansowych								
Zasoby ludzkie	23,928	23,928	23,928	23,928	23,928	23,928	23,928	167,496
Pozostałe wydatki administracyjne	0,3834	0,3834	0,3834	0,3834	0,3834	0,3834	0,3834	2,684
DZIAŁ 5 wieloletnich ram finansowych – suma częstkowa	24,311	24,311	24,311	24,311	24,311	24,311	24,311	170,180

Poza DZIAŁEM 5⁴⁶ wieloletnich ram finansowych								
Zasoby ludzkie								
Pozostałe wydatki administracyjne ⁴⁷	52,118	58,218	61,247	66,904	72,481	78,313	83,595	472,877
Poza DZIAŁEM 5 wieloletnich ram finansowych – suma częstkowa	52,118	58,218	61,247	66,904	72,481	78,313	83,595	472,877

OGÓŁEM	76,430	82,530	85,559	91,216	96,792	102,625	107,906	643,057
---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	----------------	----------------	----------------

3.2.3.2. Szacowane zapotrzebowanie na zasoby ludzkie

⁴⁶ Wsparcie techniczne lub administracyjne oraz wydatki na wsparcie w zakresie wprowadzania w życie programów lub działań UE (dawne pozycje „BA”), pośrednie badania naukowe, bezpośrednie badania naukowe.

⁴⁷ Obejmuje Dział H1 i Dział H4. DG EAC przewiduje (częściowo) zlecić realizację programu agencji wykonawczej EACEA oraz agencjom krajowym. Przedstawione wyżej wartości liczbowe i pozycje w budżecie zostaną w razie konieczności dostosowane zgodnie z przewidzianym procesem zlecenia.

- Wniosek/inicjatywa nie wiąże się z koniecznością wykorzystania zasobów ludzkich
- Wniosek/inicjatywa wiąże się z koniecznością wykorzystania zasobów ludzkich, jak określono poniżej

Wartości szacunkowe należy wyrazić w ekwiwalentach pełnego czasu pracy

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
• Stanowiska przewidziane w planie zatrudnienia (stanowiska urzędników i pracowników zatrudnionych na czas określony)							
15 01 01 01 (w centrali i w biurach przedstawicielstw Komisji)	170	170	170	170	170	170	170
XX 01 01 02 (w delegaturach)							
XX 01 05 01 (pośrednie badania naukowe)							
10 01 05 01 (bezpośrednie badania naukowe)							
• Personel zewnętrzny (w ekwiwalentach pełnego czasu pracy)⁴⁸							
15 01 02 01 (AC, END, INT z globalnej koperty finansowej)	34	34	34	34	34	34	34
XX 01 02 02 (AC, INT, JED, AL i END w delegaturach)							
XX 01 04 yy⁴⁹	- - w centrali ⁵⁰						
	- w delegaturach						
XX 01 05 02 (AC, END, INT – pośrednie badania naukowe)							
10 01 05 02 (AC, END, INT – bezpośrednie badania naukowe)							
Inna pozycja w budżecie (określić)							
OGÓLEM	204	204	204	204	204	204	204

XX oznacza odpowiednią dziedzinę polityki lub odpowiedni tytuł w budżecie.

Potrzeby w zakresie zasobów ludzkich zostaną pokryte z zasobów DG już przydzielonych na zarządzanie tym działaniem lub przesuniętych w ramach dyrekcji generalnej, uzupełnionych w razie potrzeby wszelkimi dodatkowymi zasobami, które mogą zostać przydzielone zarządzającej dyrekcji generalnej w ramach procedury rocznego przydziału środków oraz w świetle istniejących ograniczeń budżetowych. Kwoty i imputacje zostaną dostosowane w zależności od wyników przewidywanego procesu zlecenia.

Opis zadań do wykonania

Urzędnicy i pracownicy zatrudnieni na czas określony	Zarządzanie programem
Personel zewnętrzny	Zarządzanie programem

⁴⁸ AC = pracownik kontraktowy; INT = pracownik tymczasowy; JED = młodszy oddelegowany ekspert; AL = członek personelu miejscowego; END = oddelegowany ekspert krajowy;

⁴⁹ Poniżej pułapu na personel zewnętrzny ze środków operacyjnych (dawne pozycje „BA”).

⁵⁰ Przede wszystkim fundusze strukturalne, Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz Europejski Fundusz Rybacki.

3.2.4. Zgodność z obowiązującymi wieloletnimi ramami finansowymi

- Wniosek/inicjatywa jest zgodny(-a) z wieloletnimi ramami finansowymi na lata 2014–2020 proponowanymi przez Komisję w komunikacie COM(2011)500.
- Wniosek/inicjatywa wymaga przeprogramowania odpowiedniego działu w wieloletnich ramach finansowych.

Należy wyjaśnić, na czym ma polegać przeprogramowanie, określając pozycje w budżecie, których ma ono dotyczyć, oraz podając odpowiednie kwoty.

[...]

- Wniosek/inicjatywa wymaga zastosowania instrumentu elastyczności lub zmiany wieloletnich ram finansowych⁵¹.

Należy wyjaśnić, który wariant jest konieczny, określając pozycje w budżecie, których ma on dotyczyć, oraz podając odpowiednie kwoty.

[...]

3.2.5. Udział osób trzecich w finansowaniu

- Wniosek/inicjatywa nie przewiduje współfinansowania ze strony osób trzecich
- Wniosek/inicjatywa przewiduje współfinansowanie szacowane zgodnie z poniższym

Środki w mln EUR (do 3 miejsc po przecinku)

	Rok 2014	Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	OGÓLEM
Określić organ współfinansujący								

Wniosek przewiduje wkład ze strony państw EFTA, Szwajcarii, Turcji oraz krajów przystępujących, państw kandydujących oraz potencjalnych kandydatów korzystających ze strategii przedakcesyjnej.

⁵¹ Zob. pkt 19 i 24 Porozumienia międzyinstytucjonalnego.

3.3. Szacunkowy wpływ na dochody

- Wniosek/inicjatywa nie ma wpływu finansowego na dochody.
- Wniosek/inicjatywa ma wpływ finansowy określony poniżej:
 - wpływ na zasoby własne
 - wpływ na dochody różne

w mln EUR (do 3 miejsc po przecinku)

Pozycja w budżecie dotycząca dochodów	Środki zapisane w budżecie na bieżący rok budżetowy	Wpływ wniosku/inicjatywy ⁵²						
		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Artykuł								

W przypadku wpływu na dochody różne należy wskazać pozycję(-e) wydatków w budżecie, którą(-e) ten wpływ obejmie.

[...]

Należy określić metodę obliczania wpływu na dochody.

[...]

⁵²

W przypadku tradycyjnych zasobów własnych (opłaty celne, opłaty wyrównawcze od cukru) należy wskazać kwoty netto, tzn. kwoty brutto po odliczeniu 25 % na poczet kosztów poboru.